

UNIwersytet
Zielonogórski

WNIOSEK

O POZWOLENIE NA Utworzenie studiów

RESOCJALIZACJA Z KRYMINOLOGIA

STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI

Zielona Góra 2022

SPIS TREŚCI

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA STUDIÓW	3
1.1. Ogólne wskaźniki charakteryzujące studia	3
1.2. Koncepcja kształcenia	3
1.2.1. Wskazanie związku studiów ze strategią uczelni	3
1.2.2. Wskazanie potrzeb społeczno-gospodarczych utworzenia kierunku studiów <i>Resocjalizacja z kryminologią</i> oraz zgodności efektów uczenia się z tymi potrzebami	5
1.2.3. Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny, do której odnoszą się efekty uczenia się	10
2. UZASADNIENIE UTWORZENIA STUDIÓW NA KIERUNKU RESOCJALIZACJA Z KRYMINOLOGIĄ - STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM	10
2.1. Zapotrzebowanie na specjalistów w zakresie resocjalizacji i kryminologii	11
2.2. Ogólne cele kształcenia i sylwetka absolwenta	12
3. OPIS DZIAŁAŃ NA RZECZ DOSKONALENIA PROGRAMU STUDIÓW ORAZ ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA	14
4. OPIS PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ W DYSCYPLINIE, DO KTÓREJ PRZYPORZĄDKOWANY JEST KIERUNEK STUDIÓW	16
5. OPIS KOMPETENCJI OCZEKIWANYCH OD KANDYDATA UBIEGAJĄCEGO SIĘ O PRZYJĘCIE NA STUDIA	21
6. OPIS WARUNKÓW PROWADZENIA STUDIÓW ORAZ SPOSOBU ORGANIZACJI I REALIZACJI PROCESU KSZTAŁCENIA PROWADZĄCEGO DO UZYSKANIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	22
6.1. Wykaz nauczycieli akademickich oraz innych osób, proponowanych do prowadzenia zajęć oraz planowany przydział i wymiar zajęć dla nauczycieli akademickich oraz innych osób, proponowanych do prowadzenia zajęć	22
6.1.1. Nauczyciele akademicy proponowani do prowadzenia zajęć	22
6.1.2. Inne – niż nauczyciele akademicy – osoby proponowane do prowadzenia zajęć	23
6.1.3. Planowany przydział i wymiar zajęć dla nauczycieli akademickich oraz innych osób proponowanych do prowadzenia zajęć	24
6.2. Informacje na temat infrastruktury, w tym opis laboratoriów, pracowni, sprzętu i wyposażenia, niezbędnych do prowadzenia kształcenia	27
6.3. Informacje na temat zapewnienia możliwości korzystania z zasobów bibliotecznych oraz z elektronicznych zasobów wiedzy, w szczególności z Wirtualnej Biblioteki Nauki i Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica	28
WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW	35

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA STUDIÓW

1.1. Ogólne wskaźniki charakteryzujące studia

Wnioskowany na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Zielonogórskiego kierunek studiów *Resocjalizacja z kryminologią* - trzyletnie studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim - prowadzony będzie przez 6 semestrów w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (tab. 1).

Liczba punktów ECTS niezbędna do ukończenia studiów wynosi 180. Absolwenci uzyskują tytuł licencjata, a dodatkowo - przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Tabela 1. Ogólne wskaźniki charakteryzujące studia *Resocjalizacja z kryminologią* na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Zielonogórskiego

Nazwa kierunku studiów	Resocjalizacja z kryminologią	
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Uwzględnienie w programie studiów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (przygotowanie pedagogiczne)	tak, obligatoryjnie	
Forma lub formy studiów	stacjonarne, niestacjonarne	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
Przewidywana liczba studentów (dla całego cyklu kształcenia)	Studia stacjonarne	90
	Studia niestacjonarne	90
	łącznie	180

1.2. Koncepcja kształcenia

1.2.1. Wskazanie związku studiów ze strategią uczelni

Uniwersytet Zielonogórski został powołany w 2001 roku w wyniku połączenia Politechniki Zielonogórskiej w Zielonej Górze oraz Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze¹. W czerwcu 2021 roku UZ obchodził 20-lecie swego istnienia.

Uniwersytet Zielonogórski znajduje się w elitarnej grupie 19 polskich uniwersytetów klasycznych i jest największą państwową uczelnią w województwie lubuskim. W roku akademickim 2021/2022 na Uniwersytecie kształcą się 9 110 studentów na I i II stopniu studiów oraz w Szkołach Doktorskich. Studia prowadzone są w systemach stacjonarnym i niestacjonarnym. W bogatej ofercie dydaktycznej

¹Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o utworzeniu Uniwersytetu Zielonogórskiego w Zielonej Górze, Dz.U. 2001, Nr 74 poz. 785. <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20010740785/O/D20010785.pdf>, (10.01.2022).

Uniwersytetu znajdują się również studia podyplomowe - około 40 propozycji. Na poszczególnych Wydziałach studenci mają możliwość kształcenia się na 61 kierunkach studiów I stopnia i jednolitych magisterskich oraz na 38 kierunkach studiów II stopnia, w ponad stu specjalnościach, w dziedzinach: nauk humanistycznych, nauk społecznych, nauk inżynieryjno-technicznych, nauk medycznych i nauk o zdrowiu, nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk rolniczych, a także sztuki.

Aktualną strukturę Uniwersytetu Zielonogórskiego tworzy 13 wydziałów: Wydział Artystyczny, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska, Wydział Ekonomii i Zarządzania, Wydział Fizyki i Astronomii, Wydział Humanistyczny, Wydział Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki, Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii, Wydział Mechaniczny, Wydział Nauk Biologicznych, Wydział Nauk Społecznych, Wydział Prawa i Administracji oraz Collegium Medicum i Filia Uniwersytetu Zielonogórskiego w Sulechowie.

Uczelnia posiada prawo do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w 7 dyscyplinach oraz do nadawania stopnia naukowego doktora w 17 dyscyplinach. Kadra naukowa i dydaktyczna Uniwersytetu Zielonogórskiego to 997 nauczycieli akademickich - profesorów tytularnych, doktorów habilitowanych, doktorów i magistrów.

Podstawowymi zadaniami Uniwersytetu Zielonogórskiego są:

1. prowadzenie kształcenia na studiach;
2. prowadzenie kształcenia na studiach podyplomowych lub innych formach kształcenia;
3. prowadzenie działalności naukowej, świadczenie usług badawczych oraz transfer wiedzy i technologii do gospodarki;
4. prowadzenie kształcenia doktorantów;
5. kształcenie i promowanie kadr uczelni;
6. stwarzanie osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w:
 - a) procesie przyjmowania na uczelnię w celu odbywania kształcenia,
 - b) kształceniu,
 - c) prowadzeniu działalności naukowej;
7. wychowywanie studentów w poczuciu odpowiedzialności za państwo polskie, tradycję narodową, umacnianie zasad demokracji i poszanowanie praw człowieka;
8. stwarzanie warunków do rozwoju kultury fizycznej studentów;
9. upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki i kultury, w tym przez gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych, informacyjnych i archiwalnych;
10. działanie na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych².

Uniwersytet Zielonogórski dochowuje wierności tradycji i zwyczajom akademickim, czerpie z nich w sytuacjach nieuregulowanych prawnie, a swoje cele i zadania wypełnia z poszanowaniem ludzkiej godności. Uniwersytet kieruje się w swojej działalności zasadami zgodnymi z *Kartą Uniwersytetów Europejskich*. Wspiera indywidualizację kształcenia studentów. Proces edukacyjny w Uniwersytecie Zielonogórskim jest organizowany z poszanowaniem zasady spójności kształcenia i badań naukowych oraz prawa studiujących do swobodnego rozwijania ich zamiłowań i indywidualnych uzdolnień. Uniwersytet Zielonogórski jest uczelnią otwartą zarówno na najnowsze osiągnięcia naukowe i

² Statut Uniwersytetu Zielonogórskiego (tekst jednolity Statutu przyjęty uchwałą Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego nr 369 z 22 grudnia 2021 r.

<https://www.uz.zgora.pl/download.php?f=547c708caac8e084012c5901b5c82762>

techniczne, jak i na zapotrzebowanie społeczne dotyczące usług kulturalnych i edukacyjnych realizowanych w duchu służby na rzecz dobra wspólnego.

Uniwersytet Zielonogórski jest młodą uczelnią, która dynamicznie się rozwija. Jest kontynuatorem działalności obu zielonogórskich uczelni, z których powstał. Połączenie uczelni technicznej i humanistycznej sprawiło, że specyfika badań i zajęć dydaktycznych jest zróżnicowana, a ich zakresy ciągle rozszerzane. Tworzone są nowe kierunki i wydziały odpowiadające standardom Uniwersytetu.

Misją Uniwersytetu Zielonogórskiego jest tworzenie społeczeństwa opartego na wiedzy i kształtowanie kapitału społecznego jako dobra wspólnego sprzyjającego efektywności działań na rzecz rozwoju regionu, gospodarki i społeczeństwa. Zapewnianie wysokiej jakości kształcenia i przygotowanie wykwalifikowanych kadr, których intelektualne kompetencje przyczyniają się do rozwoju gospodarczego i budowania kapitału społecznego. Przygotowanie obywateli otwartych na zmiany, tolerancyjnych i funkcjonujących w globalnym świecie. Prowadzenie badań naukowych na wysokim, międzynarodowym poziomie. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w obszarze transferu wiedzy, nowych technologii i realizacji innowacyjnych przedsięwzięć. Rozszerzenie współpracy wewnątrzuczelnianej, międzyuczelnianej oraz międzynarodowej sprzyjającej powstawaniu nowych rozwiązań. Wzbogacanie kultury i umacnianie tożsamości regionalnej mieszkańców województwa lubuskiego. Dążenie do rozwoju Uczelni jako nowoczesnego, interdyscyplinarnego i kompaktowego Uniwersytetu związanego z miastem Zielona Góra i wnoszącego swój wkład w rozwój społeczno-gospodarczy województwa lubuskiego oraz kraju.

Program kształcenia na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* wpisuje się w strategię rozwoju Uniwersytetu Zielonogórskiego – realizuje misję kształcenia studentów w oparciu o wiedzę i najnowsze badania w obszarze nauk społecznych i humanistycznych, uwzględnia strategię elastycznego studiowania, gdyż umożliwia studentom wybór przedmiotów, form i treści kształcenia odpowiednio do ich zainteresowań, uwzględnia oczekiwania interesariuszy zewnętrznych (załącznik nr 7b) oraz współczesne potrzeby innowacyjności i nowoczesności procesu kształcenia na poziomie wyższym. Program ten został też opracowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z udziału Uniwersytetu Zielonogórskiego w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego oraz wewnętrznych aktów prawnych Uczelni³.

1.2.2. Wskazanie potrzeb społeczno-gospodarczych utworzenia kierunku studiów *Resocjalizacja z kryminologią* oraz zgodności efektów uczenia się z tymi potrzebami

Kompetencje zawodowe i społeczne absolwenta kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* dotyczą aktywności ludzi usytuowanej w różnych środowiskach zawodowych, kontekstach i przestrzeniach społecznych. Potrzeby społeczno-gospodarcze uzasadniające utworzenie wnioskowanego kierunku wiążą się właśnie z tym wymiarem życia społecznego. Interdyscyplinarność nowego kierunku opartego na wiedzy z zakresu resocjalizacji i kryminologii z integrującymi całość zagadnieniami pedagogicznymi jest odpowiedzią na pojawiające się potrzeby społeczno-gospodarcze zarówno w wymiarze ogólnokrajowym jak i w skali województwa lubuskiego. Jak pokazują badania i materiały

³ Uchwała nr 86 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 16 grudnia 2020 roku, w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia studiów oraz projektowania i uchwalania programów studiów dla kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Zielonogórskim.

źródłowe^{4,5}, w ostatnich latach w obrębie aktywności przestępczej i możliwości oddziaływania resocjalizacyjnego na sprawców czynów karalnych pojawia się szereg istotnych zjawisk i trendów, do których należy dostosować rolę wychowawców specjalizujących się w resocjalizacji. Dotyczy to także przedstawicieli instytucji oraz służb odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i zwalczanie zjawisk kryminogennych i kryminalnych. Wiedza, umiejętności i kompetencje osób odpowiedzialnych za stan i poczucie bezpieczeństwa, zarówno jednostkowego, jak i społeczności lokalnych, wymagają doskonalenia i modyfikacji. Intencją autorów wniosku było przygotowanie interdyscyplinarnego programu studiów, które w sposób holistyczny łączą zagadnienia z zakresu kryminologii i resocjalizacji, co w praktyce pozwala na głębsze zrozumienie zawiłych procesów zachodzących w tzw. "trójkącie przestępstwa", czyli między sprawcą, ofiarą i instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i powrót sprawcy do społeczeństwa po skutecznej resocjalizacji. Należy wskazać kilka podstawowych potrzeb społeczno-gospodarczych przemawiających za utworzeniem nowego kierunku studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim.

Program kierunku, w części dotyczącej kryminologii i zagadnień pokrewnych, w znacznej mierze wychodzi naprzeciw oczekiwaniom instytucji funkcjonujących w tych obszarach. Między innymi koresponduje z "Priorytetami i zadaniami priorytetowymi Komendanta Głównego Policji na lata 2021 - 2023"⁶. W szczególności nawiązuje do Priorytetu I: "optymalizacja działań Policji w zakresie zwalczania kluczowych rodzajów przestępczości, w tym cyberprzestępczości" oraz wymienionych w nim zadań:

I.1: "Intensyfikacja działań Policji w zakresie zwalczania tzw. 7 kategorii przestępstw pospolitych, tj. bójka i pobicie, kradzież cudzej rzeczy, kradzież samochodu i poprzez włamanie, kradzież z włamaniem, rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenia rozbójnicze, uszkodzenie rzeczy, uszczerbek na zdrowiu".

I.8: "Intensyfikacja działań Policji w zwalczaniu przestępstw naruszających dobro chronione środowiska naturalnego".

III.6. "Dostosowanie działań profilaktycznych Policji do zdiagnozowanych zagrożeń społecznych w następujących obszarach: uzależnienia: narkotyki, nowe narkotyki, alkohol; cyberzagrożenia; handel ludźmi; mowa nienawiści, w tym hejt, przestępstwa z nienawiści; bezpieczeństwo seniorów.

Program kierunku studiów koresponduje również z celami wyznaczanymi w różnorodnych programach profilaktycznych i prewencyjnych, m.in. w ogólnopolskim "Programie ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018–2020"⁷. Zatem można przyjąć, że program studiów uwzględnia potrzeby społeczno-gospodarcze zdefiniowane przez wiodące agendy państwa odpowiedzialne za szeroko rozumiane przeciwdziałanie przestępczości i zjawiskom kryminogennym.

⁴ Klonowska I. Uspołeczniające, profilaktyczne i resocjalizacyjne funkcje Policji w perspektywie współczesnej pedagogiki resocjalizacyjnej, Kraków 2018

⁵ Zelma A., Wiszowaty E. O Policję bliższą ludziom. Inspiracje pedagogiczne w służbie funkcjonariuszy. Szczytno 2017.

⁶ <http://bip.kgp.policja.gov.pl/kgp/priorytety-kgp/22565,Priorytety-Komendanta-Glownego-Policji.htm> (9.01.2022 r.)

⁷ UCHWAŁA NR 6 RADY MINISTRÓW z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018–2020”, poz. 167

Istotną potrzebą społeczną uzasadniającą powołanie kierunku studiów *Resocjalizacja z kryminologią* są wyraźne zmiany w obrazie współczesnej przestępczości, a - co za tym idzie - konieczność przygotowania kadr zajmujących się problematyką kryminalną z uwzględnieniem tych przemian. Nowe podejście do zagadnień pozostających w polu zainteresowania kryminologii wynika z szeregu zjawisk diagnozowanych przez naukę i sygnalizowanych przez przedstawicieli poszczególnych środowisk.

Ilościowa analiza przestępstw stwierdzonych ogółem w Polsce na przestrzeni ostatniej dekady generalnie potwierdza trend spadkowy przestępczości. W roku 2010 odnotowano 1 238 523 czynów a w roku 2020 - 765 408⁸. Analizując kategorię przestępstw kryminalnych, która bezpośrednio wpływa na poczucie bezpieczeństwa obywateli, tendencja nie jest jednoznaczna. W przypadku zabójstw, w roku 2010 odnotowano ich 680, a w roku 2020 - 641, przy czym w stosunku do roku 2019 był to wzrost aż o 117 zbrodni⁹. W innych kategoriach przestępstw kryminalnych szczególnie uciążliwych, do których zalicza się: bójki i pobicia, uszczerbek na zdrowiu, rozboje, zgwałcenia oraz kradzieże i kradzieże z włamaniem odnotowano wyraźną tendencję spadkową w kraju. Trudno dzisiaj ocenić jakim błędem obarczone są dane statystyczne z lat 2020 i 2021 ponieważ pandemia Covid-19 okresowo zredukowała i zmieniła możliwość i jakość kontaktów społecznych, tym samym zredukowana została sposobność do dokonywania przestępstw kontaktowych, do których zalicza się czyny kryminalne. Podobnie można jedynie spekulować na temat spodziewanych "odroczonej skutków" pandemii, także w zakresie przestępczości i różnych zaburzeń w zachowaniu osób po okresie długotrwałej izolacji i egzystencjalnego niepokoju. Niemniej należy przygotować specjalistów, którzy te odroczone skutki pandemii będą w stanie identyfikować, przeciwdziałać im i oddziaływać na osoby przejawiające zaburzenia, które wymagają resocjalizacji.

Analizując jakościowo obraz przestępczości można zauważyć, że wraz ze starzejącą się populacją Polaków aktywność sprawców zorientowana jest coraz częściej na osoby starsze (oszustwa metodą na wnuczka, itp.). Proces starzenia się społeczeństw postępuje. Według danych GUS w 2018 r. osoby w wieku 60 lat i więcej stanowiły blisko 25% ogółu ludności naszego kraju, podczas gdy w roku 2010 było to 19,6%. Przewiduje się, że w roku 2050 ludzie w tym wieku stanowią będą około 40% społeczeństwa¹⁰. Przy spadku liczebności ludzi młodych, seniorzy będą częściej narażeni na ataki przestępcze. W Polsce w ostatniej dekadzie wyraźnie wzrosła ilość oszustw (art. 286 kk), w roku 2010 stwierdzono 86 366 tego typu przestępstw, a w roku 2020 było ich 122 780. Ilość seniorów pokrzywdzonych oszustwem stale rośnie. Programy szkoleń formacji policyjnych zorientowane są na działania z zakresu prewencji kryminalnej adresowane głównie do dzieci i młodzieży a także dotyczą konkretnych problemów: bezpieczeństwa w komunikacji, przemocy domowej, uzależnienia. Problemem i potrzebą społeczną jest skuteczna komunikacja z osobami starszymi - potencjalnymi ofiarami przestępstw. Tę lukę wypełnia program kształcenia na nowym kierunku studiów.

Kolejna potrzeba powołania nowego kierunku studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim opisywana przez badaczy i podnoszona przez praktyków to zmiany aktywności przestępczej, które polegają na „usieciowieniu” zagrożeń. Zgodnie z badaniami Polacy wykorzystują Internet coraz częściej i w coraz

⁸ <https://statystyka.policja.pl/st/przestepstwa-ogolem/121940,Przestepstwa-ogolem.html> (9.01.2022 r.)

⁹ <https://statystyka.policja.pl/st/przestepstwa-ogolem/przestepstwa-kryminalne/zabojstwo/64003,Zabojstwo.html> (9.01.2022 r.)

¹⁰ GUS, *Sytuacja osób starszych w Polsce w 2018 roku*, s.13.

większym zakresie¹¹. Dane CBOS pokazują, że 69% dorosłych Polaków jest obecna online, powszechnie korzystają z Internetu młodszy respondenci (18-24 lata – 100%; 25-34 lata – 99%; 35-44 lata – 90%; 45-54 lata – 75%; 55-64 lata – 56%; 65 lat i więcej – 26%)¹². Należy zatem przyjąć, że przestępczość ewoluuje od form pospolitych (kryminalnych) do form wysublimowanych opartych o nowe technologie (cyberprzestępczość). Powszechny dostęp do Internetu i rozwój branży IT powoduje że liczba cyberprzestępstw rośnie lawinowo. W roku 2020 liczba tego rodzaju czynów w Polsce wynosiła 55 000 i była aż cztery razy wyższa niż rok wcześniej¹³. Bezprecedensowy rozwój pandemii Covid-19 za sprawą *lockdownu* uaktywnił potencjał przestępczy hakerów, którzy z wielokrotności swoją aktywność dokonując takich przestępstw jak: oszustwa i fałszerstwa z wykorzystaniem komputera, niszczenie danych komputerowych, sabotaż cyfrowy, obrażanie innych osób w sieci i podszywanie się pod inne osoby, wejście do systemu przez osobę nieuprawnioną, nieuprawniony podsłuch przy użyciu urządzeń cyfrowych czy szpiegostwo komputerowe. Przestępczość cyfrowa to problem na tyle istotny, że w roku 2016 w Komendzie Głównej Policji zdecydowano o powołaniu Biura do Walki z Cyberprzestępczością, a obecnie trwa rozbudowa komórek terenowych. W odpowiedzi na rozwój przestępczości cyfrowej studenci nowego kierunku wyposażeni zostaną w wiedzę i kompetencje niezbędne do zwalczania przestępczości internetowej.

Opisane zmiany w fenomenologii i etiologii kryminalnej są na tyle istotne i skumulowane w czasie, że wymagają pilnej reakcji środowiska akademickiego zarówno na płaszczyźnie badań jak i wyposażenia przyszłych kadr (absolwentów) w wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu kryminologii a także kryminalistyki. Z założenia, absolwenci kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* będą zasilać kadrowo placówki oddziaływania resocjalizacyjnego, jak również Policję, Straż Graniczną, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu i Żandarmerię Wojskową. Większość wymienionych instytucji informuje opinię publiczną o permanentnym deficycie dobrze przygotowanych kadr. Tę lukę i zapotrzebowanie mogą wypełnić absolwenci kierunku *Resocjalizacja z kryminologią*.

Potrzeba powołania nowego kierunku studiów związana jest także z problem przestępczego degradowania środowiska naturalnego. Koncepcję tzw. "zielonej kryminologii" należy propagować o wiele intensywniej niż dotychczas. Kryminologicznym aspektem ochrony środowiska należy nadać wysoki priorytet podobnie jak przestępczości zorganizowanej, terroryzmowi i cyberprzestępczości. Mimo oczywistych dowodów płynących ze środowisk naukowych o katastrofalnych skutkach ekspansywnego oddziaływania ludzi na środowisko naturalne, reakcja na przestępczość na szkodę środowiska jest marginalna¹⁴. W roku 2020 Policja w Polsce stwierdziła zaledwie 35 przestępstw z art. 182 kk (zanieczyszczenie środowiska); 352 przestępstwa z art. 183 kk (nieodpowiednie postępowanie z odpadami) i 9 przestępstw z art. 187 kk (zmniejszenie wartości przyrodniczej chronionego terenu lub obiektu)¹⁵. Absolwenci kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* zostaną wyposażeni w wiedzę i kompetencje niezbędne do pracy w: Straży Leśnej, Państwowej Straży Łowieckiej, Państwowej Straży Rybackiej, Straży Parku czy w Strażach Gminnych. Ponadto, za sprawą

¹¹ GUS, *Spółeczeństwo informacyjne w Polsce w roku 2020*, Warszawa, Szczecin 2020.

¹² CBOS, *Komunikat z badań. Korzystanie z Internetu*, Warszawa 2019, s. 1-2.

¹³ <https://businessinsider.com.pl/technologie/nowe-technologie/cyberprzestepstwa-w-polsce-statystyki/zrn1117> (9.01.2022 r.)

¹⁴ E.W. Pływaczewski i in. *Kryminologia. Stan i perspektywy rozwoju*, Warszawa 2019, s. 773-801

¹⁵ <https://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny/przestepstwa-przeciwko-3/63472,Zanieczyszczenie-srodowiska-art-182.html>

przygotowania pedagogicznego absolwenci będą dobrymi propagatorami wiedzy z zakresu przeciwdziałania degradacji środowiska naturalnego.

Podobnie jak w przypadku zjawisk, które są przedmiotem aktywności kryminologów i specjalistów z zakresu kryminalistyki, również zagadnienia związane z resocjalizacją ewoluują i wymagają przededefiniowania w nauce oraz w działalności praktycznej. Na wstępie należy zaznaczyć, że na przestrzeni ostatnich lat nastąpiła i trwa zmiana paradygmatów w resocjalizacji. Przejście od tradycji do terażniejszości dotyczy następujących obszarów:

1. Stopniowego przechodzenia od podejścia parcjalnego na rzecz działalności systemowej.
2. Zmiany podejścia od działalności diagnostycznej traktowanej jako jedyne i obiektywne źródło informacji o wychowanku na rzecz kontaktu bezpośredniego w działaniach praktycznych (interwencja kryzysowa, terapia, czynne uczestnictwo w różnych programach profilaktycznych i aktywizujących) pozwalających na odkrycie nieuświadomionych potencjałów podopiecznego.
3. Zmiana parcjalnej analizy przyczyn zaburzeń jednostki społecznie niedostosowanej na rzecz modelu holistycznego, bowiem fragmentaryzacja biografii eksponuje nadmiernie epizody negatywne, na których skoncentrowane są badania i działalność wychowawcza. Podejście holistyczne zaś wprowadza zrównoważony „bilans” biograficzny, w którym uwzględnia się otoczenie społeczne i środowiskowe wsporniki resocjalizacji. Wszak człowiek to byt bio-psycho-społeczny.
4. W oddziaływaniu resocjalizującym współcześnie promuje się metody i narzędzia oddziaływania zaczerpnięte z psychologii humanistycznej, psychologii zdrowia i wygenerowane w ramach twórczej resocjalizacji jako alternatywne wobec mrocznych założeń psychopatologii. W modelach tradycyjnych przystosowanie (zdrowie), oznaczało brak choroby, uwolnienie od uzależnienia. Współcześnie zdrowie oznacza optymalne funkcjonowanie czyli pełną realizację osobistą i społeczną z wykorzystaniem potencjałów drzemiących w jednostce¹⁶.

Każda z opisanych zmian to odrębny obszar potrzeb społecznych w zakresie resocjalizacji zarówno w środowisku otwartym jak i instytucjonalnym. Absolwent kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* będzie przygotowany do implementacji nowych nurtów w praktyce resocjalizacyjnej jako: kurator sądowy, wychowawca w zakładzie poprawczym i schronisku dla nieletnich, wychowawca w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, terapeuta w ośrodkach i instytucjach zajmujących się terapią uzależnień od substancji, jak i uzależnień czynnościowych. Uzyska również wiedzę z zakresu kierowania zespołami ludzkimi w specyficznym środowisku instytucji zhierarchizowanych.

Odpowiadając na wskazane potrzeby społeczno-gospodarcze, kształcenie na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* będzie wyposażać w wiedzę na temat przestępczości w różnych formach i przejawach, zjawisk kryminogennych, metod przeciwdziałania i zwalczania przestępczości, eliminacji czynników zagrażających bezpieczeństwu publicznemu i bezpieczeństwu jednostki, wsparcia i pomocy dla ofiar przestępstw, działalności resocjalizacyjnej zarówno wobec osób uzależnionych jak i uwikłanych w konflikt z prawem karnym. Program wnioskowanych studiów przewiduje przygotowanie absolwentów do prowadzenia badań nad tą sferą praktyki społecznej, jej interpretowania, rozumienia i opisywania oraz do diagnozowania potrzeb ofiar jak i ujawnionych sprawców przestępstw wymagających zabiegów resocjalizacyjnych. Studia na wnioskowanym kierunku wyposażą absolwentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje umożliwiające pracę zarówno z młodzieżą, dorosłymi, jak i seniorami.

¹⁶ M. Kowalski, E. Magda, Strategie myślenia o resocjalizacji na tle przemian paradygmatów w pedagogice, „Resocjalizacja Polska” 19/2020, s. 35-48

1.2.3. Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny, do której odnoszą się efekty uczenia się

Wnioskowany kierunek studiów *Resocjalizacja z kryminologią*, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. poz. 1818), mieści się w:

- dziedzinie nauk społecznych,
- dyscyplinie naukowej – pedagogika.

2. UZASADNIENIE UTWORZENIA STUDIÓW NA KIERUNKU RESOCJALIZACJA Z KRYMINOLOGIĄ - STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Zielonogórskiego spełnia wymogi niezbędne do prowadzenia studiów na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* – studia pierwszego stopnia – profil ogólnoakademicki. W szczególności:

- a) zapewniono kadrę pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych do prowadzenia studiów pierwszego stopnia oraz zachowano proporcję liczby nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie Zielonogórskim do prowadzenia zajęć do liczby studentów na wnioskowanym kierunku studiów;
- b) spełniono warunki do prowadzenia studiów o profilu ogólnoakademickim – prowadzone są badania naukowe w dyscyplinie, do której przyporządkowany jest kierunek studiów -pedagogice, w tym badania nad problematyką z zakresu resocjalizacji; zapewnia się studentom przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej (rozdz. 4),
- c) wdrożono system doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia (rozdz.3),
- d) dokonano analizy potrzeb społeczno-gospodarczych utworzenia kierunku oraz zgodności zakładanych efektów uczenia się z tymi potrzebami (1.2.2.).

Ponadto, spełniono wszystkie pozostałe wymogi określone w *Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (t.j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 85 ze zm.)¹⁷, niezbędne do prowadzenia studiów na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* - studia pierwszego stopnia – profil ogólnoakademicki.

¹⁷ USTAWA Z DNIA 20 LIPCA 2018 R. PRAWO O SZKOLNICTWIE WYŻSZYM I NAUCE, TEKST JEDNOLITY, DZ. U. 2021, POZ. 478

2.1. Zapotrzebowanie na specjalistów w zakresie *Resocjalizacji i kryminologii*

Współczesne, coraz bardziej wymagające społeczeństwo stawia przed ludźmi, na każdym etapie ich rozwoju, różnorodne, często trudne do spełnienia wyzwania. Części osób pozwalają one na samorealizację i prawidłowe funkcjonowanie społeczne. U niektórych natomiast wywołują frustrację, zagubienie, uzależnienia, choroby, nieumiejętność radzenia sobie z prawidłową realizacją określonych ról społecznych. Niektóre osoby dokonują czynów przestępczych łamiąc prawo w różnych jego wymiarach. Zjawiska te, nie tylko ulegają wzrostowi w sensie ilościowym, ale także następuje silna dywersyfikacja zachowań dewiacyjnych, aspołecznych i kryminalnych. Jednym z tego przejawów jest pojawienie się zachowań, w tym przestępstw, z którymi nie mieliśmy dotychczas do czynienia. Rozwinęła się m.in. cyberprzestępczość, pojawiły się nowe formy wyłudzeń czy nowe formy uzależnień i zachowań aspołecznych. Grupy społeczne, które mają trudności w odnajdywaniu się we współczesnym scyfryzowanym społeczeństwie (np. seniorzy) stają się łatwym celem zorganizowanych grup przestępczych. Coraz silniej rozwijający się konsumpcjonizm nie idący w parze z możliwościami nabycia coraz większej ilości dóbr materialnych za uczciwie zarobione pieniądze wywołuje u pewnej grupy osób gotowość do podjęcia działalności przestępczej, niejednokrotnie opartej o nowoczesne technologie, wiedzę i umiejętności.

Resocjalizacja uzupełniona zagadnieniami z obszaru kryminologii i kryminalistyki to emergentny zestaw oddziaływań o charakterze diagnostycznym i metodycznym stosowanych wobec osób w różnym wieku, których proces socjalizacji został zaburzony lub które popełniły czyn przestępczy. Pojawiające się problemy powinny być odpowiednio zidentyfikowane i opisane. Właściwie przygotowana diagnoza resocjalizacyjna i kryminologiczna zachowań jednostki oraz całych grup społecznych stanowi bazę do zaprojektowania celowanych działań resocjalizacyjnych zmierzających do zminimalizowania czynników negatywnych i wzmocnienia pozytywnych. Kolejnym elementem procesu resocjalizacji jest ewaluacja podejmowanych działań i ich kontynuacja lub wprowadzenie koniecznych zmian i modyfikacji. Tak pojmowane oddziaływania służą procesowi inkluzji społecznej osób marginalizowanych, ich społecznej adaptacji oraz rozwijania społecznego zaangażowania. Daje osobom wykluczonym lub wykluczającym się szansę na zrozumienie możliwości zmiany własnego zachowania oraz powrotu do aktywniejszego uczestnictwa w życiu społecznym. Zabezpiecza także społeczeństwo przed ponoszeniem negatywnych konsekwencji lub szkód wynikających z nieprawidłowego funkcjonowania niektórych jednostek lub grup społecznych. Proces ten powinien być realizowany przez właściwie przygotowanych specjalistów. Posiadających nie tylko wiedzę teoretyczną, ale także kompetencje i umiejętności praktyczne. Jak wykazano wcześniej, dokonujące się we współczesnym świecie bardzo szybkie zmiany i przeobrażenia w sferze zachowań społecznych mogące wywołać różnorodne negatywne przejawy funkcjonowania zarówno jednostki jak i całych grup społecznych dodatkowo wzmacniają zapotrzebowanie na specjalistów z zakresu resocjalizacji i kryminologii. Na te potrzeby odpowiada kierunek *Resocjalizacja z kryminologią*.

Absolwenci kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* wyposażeni w przygotowanie pedagogiczne mogą także znajdować zatrudnienie w placówkach oświatowych, realizując zajęcia wychowawcze i profilaktyczne.

Akty prawne uzasadniające możliwość podjęcia zatrudnienia przez absolwenta kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* w instytucjach, w których wymagane jest przygotowanie pedagogiczne:

- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019, poz. 1450).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U.2017, poz. 1575).

W województwie lubuskim na żadnej uczelni nie prowadzi się kształcenia z obszaru *Resocjalizacji z kryminologią*. Istotnym walorem studiów na tym kierunku jest połączenie problematyki szeroko pojętej resocjalizacji w środowisku zamkniętym i otwartym, profilaktyki resocjalizacyjnej z zagadnieniami kryminologii i kryminalistyki. Stwarza to, w porównaniu do realizowanych w innych ośrodkach programów studiów, szersze możliwości wyposażenia absolwentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje dające im przewagę na konkurencyjnym rynku pracy. Tak szeroko realizowany program studiów daje lokalnym instytucjom i służbom funkcjonującym w obszarze resocjalizacji, bezpieczeństwa, kryminologii i kryminalistyki możliwość zatrudnienia specjalistów odpowiednio przygotowanych do sprostania coraz to nowym wyzwaniom i zagrożeniom współczesnego społeczeństwa.

Zapotrzebowanie na absolwentów kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* wiąże się także ze specyficznym położeniem geograficznym Uniwersytetu Zielonogórskiego w bliskim sąsiedztwie zachodniej granicy z Niemcami. Stwarza to możliwości podejmowania współpracy z przedstawicielami służb oraz instytucji zaangażowanych w profilaktykę oraz zwalczanie przestępczości transgranicznej. Pracownicy Zakładu Resocjalizacji współpracują ze Strażą Graniczną (gdzie studenci mogą odbywać wizyty studyjne oraz praktyki) oraz z niemieckimi organizacjami działającymi w obszarze resocjalizacji (m.in. Europäische Beratungsstelle der Straffälligen- und Opferhilfe w Görlitz).

Gwarancją prowadzenia na wysokim poziomie studiów na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* jest wieloletnie doświadczenie kadry Uniwersytetu Zielonogórskiego w obszarze kształcenia pracowników szeroko pojętego obszaru resocjalizacji na kierunku *Pedagogika ze specjalnością resocjalizacja* oraz prowadzenie badań naukowych w obszarze resocjalizacji. Na wysoki poziom oferty dydaktycznej na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* ma także wpływ szeroka współpraca pracowników Zakładu Resocjalizacji z naukowcami, wykładowcami oraz praktykami prowadzącymi swoją działalność w innych obszarach, a których zainteresowania oscylują wokół problematyki resocjalizacji i kryminologii. Są to m.in. specjaliści w zakresie medycyny sądowej, seksuologii sądowej, zielonej kryminologii, cyberprzestępczości, prawa karnego, przestępczości zorganizowanej, uzależnień oraz pracownicy takich instytucji jak Policja, zakłady karne i areszty, Służba Graniczna, sądy, laboratoria komputerowe, laboratoria toksykologiczne, ośrodki leczenia uzależnień.

2.2. Ogólne cele kształcenia i sylwetka absolwenta

Celem kształcenia na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* – trzyletnie studia pierwszego stopnia – jest przygotowanie absolwentów do wykonywania pracy w instytucjach resocjalizacyjnych oraz instytucjach i służbach odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i zwalczanie zjawisk kryminogennych i

kryminalnych poprzez wyposażenie ich w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do podejmowania działalności wśród ludzi w różnych środowiskach społecznych, w różnym wieku, których proces socjalizacji został zaburzony lub którzy popełnili przestępstwo.

Resocjalizacja z kryminologią to kierunek łączący wiedzę opartą o najnowsze teoretyczne koncepcje w obszarze nauk społecznych, prawnych i medycznych z umiejętnościami praktycznymi, które z jednej strony mają na celu przygotowanie studentów do działalności naukowej a z drugiej przygotowanie do pracy w obszarze resocjalizacji i penitencjarystyki.

Interdyscyplinarna i holistyczna koncepcja programu studiów na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* pozwoli na ukształtowanie u absolwentów umiejętności diagnozowania i rozwiązywania skomplikowanych problemów z zakresu dewiacji, patologii społecznych oraz zjawiska przestępczości i wykroczeń. Jest to nowe spojrzenie na problemy współczesnego społeczeństwa, mające istotne znaczenie dla wolności człowieka, jego społecznego rozwoju i jedności ponowoczesnego świata XXI wieku.

Istotnym celem kształcenia jest również poszerzenie i pogłębienie wiedzy o człowieku, społeczeństwie, przyczynach dewiacji i patologii społecznych oraz o sposobach ich przewycięzania. Wiedza teoretyczna i praktyczna zdobywana będzie dzięki interdyscyplinarnym studiom w ramach kilku dyscyplin: pedagogiki, nauk prawnych, psychologii, nauk socjologicznych, informatyki, nauk biologicznych, nauk medycznych i ekonomii.

Program studiów obejmuje między innymi zajęcia z wybranych zagadnień z pedagogiki, psychologii, socjologii, biomedycznych podstaw rozwoju i wychowania oraz zagadnień prawnych, jak też szereg zajęć z zakresu kryminalistyki i kryminologii (zagadnienia zielonej kryminologii, cyberprzestępczości, przestępczości zorganizowanej i gospodarczej), metod i technik pracy resocjalizacyjnej i kryminalistycznej, metod pracy z osobami uzależnionymi, pracy z nieletnimi sprawcami przestępstw, pracy z ofiarami przestępstw oraz wiele innych.

Studenci kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* w trakcie studiów otrzymają dodatkowo przygotowanie pedagogiczne¹⁸. Zwiększy to ich szanse na otrzymanie pracy na stanowiskach wymagających przygotowania pedagogicznego, co stanowi dodatkowy atut studiów.

Absolwenci kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* kończąc studia będą mieli rozszerzoną wiedzę zarówno z dziedziny prawa karnego, w ujęciu materialnym i procesowym, wiedzę o aktach prawnych stanowiących podstawę funkcjonowania Policji, Służby Więziennej, służb specjalnych, i innych służb oraz straży realizujących politykę karną państwa, jak również o biologicznych, psychologicznych i socjologicznych podstawach funkcjonowania człowieka i mechanizmach jego zachowań, a także o kryminologii, wiktymologii, penologii, polityce kryminalnej i polityce karnej. Poznają również metody pomiaru i analizy ilościowej zjawiska przestępczości. Nabędą umiejętność pracy z indywidualnym przypadkiem (metoda studium przypadku) – zbierania informacji, ich weryfikacji, prowadzenia

¹⁸ Absolwenci kierunku *resocjalizacja z kryminologią* otrzymają przygotowanie pedagogiczne zgodnie z *Rozporządzeniem MEN z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli* (Dz.U.2017, poz. 1575). Program studiów na wnioskowanym kierunku zapewnia realizację efektów uczenia się zawartych w *Rozporządzeniu MNiSW z dnia 25 lipca 2019 w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela* (Dz.U. 2019, poz. 1450).

rozmowy i przygotowania planu profilaktycznego, naprawczego lub interwencyjnego. Absolwenci będą posiadać podstawową wiedzę o zabezpieczaniu miejsca zdarzenia-przestępstwa i śladów. Ponadto, uzyskają kompleksową wiedzę na temat pracy resocjalizacyjnej opartej przede wszystkim na metodach i technikach wypracowanych przez specjalistów z zakresu pedagogiki i psychologii, a niezbędnych do skutecznej pracy w instytucjach wychowawczych działających w obszarze resocjalizacji. Będą wyposażeni w wiedzę oraz umiejętności dotyczące pracy w zespole oraz kierowania tym zespołem w ramach większych instytucji lub służb.

Absolwent kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* będzie posiadał umiejętności językowe w zakresie dziedziny nauki i dyscypliny naukowej, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Studia na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* przygotowują absolwentów do wykonywania różnorodnych ról zawodowych, w takich organach, instytucjach lub służbach, jak:

- Policja,
- Służba Więzienna i placówki resocjalizacyjne (np. zakłady wychowawcze, zakłady poprawcze);
- Straż Graniczna, Służba Celna, Żandarmeria, CBA, ABW, Straż Miejska, Wojsko, Urzędy Kontroli Celno Skarbowej;
- sądy i prokuratura (m.in. kuratorzy sądowi);
- placówki edukacyjno-wychowawcze;
- świetlice socjoterapeutyczne i inne placówki wsparcia dziennego;
- państwowe i samorządowe instytucje i urzędy (m.in. jako specjaliści ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych w Urzędach Gmin i Miast – w wydziałach zarządzania kryzysowego);
- inne organizacje pozarządowe i instytucje zajmujące się sprawami bezpieczeństwa, przestępczości, przestrzegania praw człowieka, ochrony ofiar przestępstw;
- instytucje i firmy prywatnego sektora ochrony osób i mienia;
- firmy detektywistyczne;
- firmy doradcze funkcjonujące w obszarze bezpieczeństwa, zapobiegania przestępstwom, profilaktyki.

Absolwenci kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* - studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim - mogą kontynuować kształcenie na Uniwersytecie Zielonogórskim na drugim stopniu studiów, na kierunku *Pedagogika*, m.in. na specjalności: *Resocjalizacja z terapią specjalistyczną*.

3. OPIS DZIAŁAŃ NA RZECZ DOSKONALENIA PROGRAMU STUDIÓW ORAZ ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

Działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewniania jakości kształcenia na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* wyznaczone są przez zasady zapewniania jakości kształcenia określone przez Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia (USZJK). System ten został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1668 z p. zm.), Statutem Uniwersytetu Zielonogórskiego¹⁹ oraz strategią rozwoju UZ²⁰. USZJK jest

¹⁹ <https://www.uz.zgora.pl/download.php?f=3483c776856371ab70c63bd01cb00677>, 16.01.2022.

²⁰ <https://uniwersytetzielonogorski.bip.gov.pl/strategia-uczelni/strategia.html>, 16.01.2022.

„kompleksowym systemem procedur dotyczących ewaluacji treści, środków, warunków, przebiegu i efektów uczenia się akademickiego w Uczelni”²¹. Obejmuje zapewnianie, doskonalenie, promocję i kontrolę jakości kształcenia na Uniwersytecie Zielonogórskim (uszczegółowienie zadań USZJK znajduje się w §3 Załącznika do Uchwały 577 Senatu UZ z dn. 27.11.2019 r. w sprawie przyjęcia Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. *Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia*²²).

Na poziomie ogólnouczelnianym zadania USZJK realizuje Uczelniany Zespół ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia, a na poziomie wydziału - Wydziałowa Rada ds. Kształcenia²³. Nadzór nad wdrażaniem USZJK na poziomie wydziału sprawuje dziekan. Zgodnie z §50 Statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego do zadań Wydziałowej Rady ds. Kształcenia należy²⁴:

1. przedstawianie rekomendacji dla dziekana i dyrektorów instytutów, dotyczących strategii rozwoju kierunków studiów prowadzonych przez wydział oraz działań na rzecz jakości kształcenia;
2. opiniowanie programów kierunków studiów tworzonych na wydziale oraz zmian w już istniejących;
3. opiniowanie programów studiów podyplomowych i innych form kształcenia tworzonych na wydziale oraz zmian w już istniejących;
4. wnioskowanie o zatrudnienie nauczycieli akademickich w grupie pracowników dydaktycznych;
5. opiniowanie i kształtowanie polityki zakupów aparatury dydaktycznej na wydziale i monitorowanie jej efektywnego wykorzystania;
6. monitorowanie jakości kształcenia na wydziale;
7. kształtowanie działań promujących kierunki studiów i inne formy kształcenia prowadzone przez wydział;
8. kształtowanie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie kształcenia;
9. monitorowanie działalności kół naukowych na wydziale;
10. wykonywanie innych zadań określonych przez dziekana i przez uczelnianą radę ds. kształcenia.

Istotną rolę w procesie doskonalenia kierunku studiów *Resocjalizacja z kryminologią* i zapewniania jakości kształcenia na nim odgrywać będzie Wydziałowa Rada Programowa dla tego kierunku. Jej zadanie polega na monitorowaniu procesu kształcenia na kierunku. Wydziałowa Rada Programowa dla kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* będzie dokonywała okresowej oceny programu studiów pod kątem zgodności z wymaganiami prawa oraz wewnątrzuczelnianymi wytycznymi; zgodności efektów uczenia się sformułowanych dla przedmiotów z efektami kierunkowymi; aktualności i zgodności treści kształcenia z efektami uczenia się; adekwatności stosowanych metod dydaktycznych i metod weryfikacji do założonych dla poszczególnych przedmiotów efektów uczenia się; jasności przyjętych kryteriów oceniania; a także w odniesieniu do procesu dyplomowania oceny zgodności problematyki prac dyplomowych z efektami uczenia się i dyscyplinami naukowymi, do których został

²¹ Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia. *Załącznik do Uchwały 577 Senatu UZ z dn. 27.11.2019 r. w sprawie przyjęcia Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia*, http://ksztalcenie.uz.zgora.pl/html/system_jakosci/USZJK_NA%20SENAT%2027.11.2019.pdf, 16.01.2022.

²² http://ksztalcenie.uz.zgora.pl/html/system_jakosci/USZJK_NA%20SENAT%2027.11.2019.pdf, 16.01.2022.

²³ <https://www.wns.uz.zgora.pl/wydzial/wydzialowa-rada-ds-ksztalcenia/>

²⁴ Statut Uniwersytetu Zielonogórskiego (tekst jednolity Statutu przyjęty uchwałą Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego nr 682 z 20 maja 2020 r.) <https://www.uz.zgora.pl/download.php?f=3483c776856371ab70c63bd01cb00677>, 16.01.2022.

przyporządkowany kierunek, zasadności ocen i stawianych wymagań w powiązaniu z poziomem studiów, problematyki egzaminu dyplomowego. Wydziałowa Rada Programowa dla kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* odpowiedzialna będzie także za okresowy przegląd: obsady zajęć oraz składów komisji egzaminacyjnych procesie dyplomowania; umiędzynarodowienia kierunku, w tym zakresu współpracy międzynarodowej; współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, pod kątem potrzeb wynikających z programu studiów, w tym prawidłowości doboru miejsc praktyk oraz przegląd publicznego dostępu do informacji w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji²⁵.

Ewaluacja procesu kształcenia jest istotnym elementem doskonalenia kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* i zapewniania jakości kształcenia na nim. Zgodnie z Zarządzeniem nr 48 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 4 marca 2020 w sprawie dokumentów i procedur Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia²⁶ obejmuje ona:

- ocenę prowadzących zajęcia dokonywaną przez studentów przeprowadzaną nie rzadziej niż raz w roku po zakończeniu z nimi zajęć
- ocenę zadowolenia z warunków studiowania
- opinie na temat warunków prowadzenia studiów
- ocenę praktyk zawodowych przewidzianych programami studiów
- okresową ocenę programu studiów i jego realizacji.

Wyniki ewaluacji procesu kształcenia stanowią podstawę zalecanych działań służących doskonaleniu kształcenia. Wydziałowa Rada ds. Kształcenia opierając się na wynikach ewaluacji na wydziale wypracowuje rekomendacje dla rady dyscypliny, do której przypisany jest kierunek studiów, dotyczące doskonalenia kierunku i podnoszenia na nim jakości kształcenia. Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia przedstawia propozycje działań i wytyczne na rzecz doskonalenia jakości kształcenia.

W następnym roku akademickim monitorowane są wdrażane zmiany²⁷.

Procedury zapewniania jakości kształcenia obowiązujące na Uniwersytecie Zielonogórskim, gwarantują podejmowanie na poziomie ogólnouczelnianym i wydziałowym działań służących doskonaleniu kierunku studiów *Resocjalizacja z kryminologią* i podnoszenia jakości kształcenia w jego ramach.

²⁵ <https://www.wns.uz.zgora.pl/wydzialowe-rady-programowe/> 14.01.2022

²⁶ http://ksztalcenie.uz.zgora.pl/html/system_jakosci/Zarzadzenie_nr_48_2020/Zarzadzenie_nr_48_2020.pdf 14.01.2022.

²⁷ Zarządzenie nr 48 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 4 marca 2020 w sprawie dokumentów i procedur Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, http://ksztalcenie.uz.zgora.pl/html/system_jakosci/Zarzadzenie_nr_48_2020/Zarzadzenie_nr_48_2020.pdf 14.01.2022.

4. OPIS PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ W DYSCYPLINIE, DO KTÓREJ PRZYPORZĄDKOWANY JEST KIERUNEK STUDIÓW

Kształcenie na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* ulokowana będzie na Wydziale Nauk Społecznych UZ, który aktualnie posiada Kategorię naukową - B (Decyzja nr ODW-902/KAT/ 2018 z 25 maja 2018 r.).

Działalność naukowa w dyscyplinie pedagogika, do której przyporządkowano wnioskowany kierunek, prowadzona jest w zielonogórskiej uczelni od momentu powstania Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. T. Kotarbińskiego, która w połączeniu z Politechniką Zielonogórską utworzyła w roku 2001 Uniwersytet Zielonogórski. Kierunki i obszary działalności naukowej w dyscyplinie pedagogika współgrają z realizowaną tu działalnością dydaktyczną. Badania prowadzone w zespołach specjalistów lokują się w obszarze: pedagogiki resocjalizacyjnej, pedagogiki społecznej, metodologii badań społecznych, pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, pedagogiki rodziny, pedagogiki szkolnej, pedagogiki pracy, teorii wychowania, pedagogiki seksualnej, pedagogiki zdrowia, pedagogiki specjalnej, andragogiki oraz pedagogiki medialnej.

Od roku 1994 Uniwersytet Zielonogórski (wówczas jako Wyższa Szkoła Pedagogiczna) posiada prawo nadawania stopnia naukowego w dyscyplinie pedagogika. W roku akademickim 2016/2017 na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii UZ (aktualnie Wydział Nauk Społecznych) rozpoczęto kształcenie na studiach doktoranckich w dyscyplinie pedagogika, Obecnie kształcenie na studiach trzeciego stopnia w dyscyplinie pedagogika prowadzone jest w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych i Społecznych UZ.

Istotne znaczenie z punktu widzenia wnioskowanego kierunku studiów ma fakt, iż wśród pracowników badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych przypisanych do dyscypliny pedagogika znajduje się grono osób specjalizujących się naukowo i dydaktycznie w problematyce resocjalizacji oraz penitencjarystyki, a także zagadnieniach ściśle z nimi związanymi, takich jak:

- funkcjonowanie i bezpieczeństwo osób przebywających w izolacji penitencjarnej,
- macierzyństwo nastolatek oraz kobiet osadzonych w zakładach karnych,
- resocjalizacja osób osadzonych w jednostkach penitencjarnych,
- sytuacja osób uzależnionych i efektywność terapii uzależnień,
- społeczne determinanty zachowań ryzykownych,
- strategie terapeutyczne w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu,
- działalność prewencyjna oraz profilaktyczna Policji,
- obyczajowość i aktywność seksualna i zdrowie seksualne młodzieży,
- sytuacja ofiar i sprawców przestępstw,
- bezpieczeństwo lubuskich seniorów w kontekście prewencji kryminalnej
- kierowanie zespołami w instytucjach o strukturze hierarchicznej.

W ramach działalności Zakładu Resocjalizacji (wcześniej Katedry Seksuologii, Poradnictwa i Resocjalizacji) od wielu lat realizowane są projekty badawcze oraz dydaktyczne, organizowane konferencje zarówno krajowe jak i zagraniczne oraz prowadzone zajęcia dydaktyczne ściśle związane z tematyką wnioskowanego kierunku studiów. Działania te wskazują na ciągłość aktywności naukowo

dydaktycznej środowiska akademickiego Wydziału Nauk Społecznych dotyczącej problematyki resocjalizacji, kryminologii i readaptacji społecznej oraz na budowany od wielu lat dorobek naukowy w tym obszarze, potwierdzony publikacjami i awansami naukowymi. Najważniejsze z tych działań to:

Projekty (wybrane)

- „Youth Sexual Aggression and Victimization” – projekt badawczy finansowany przez Unię Europejską obejmujący młodzież z 25 krajów;
- „Zdrowie seksualne i reprodukcyjne osób zażywających narkotyki drogą dożylną” - projekt badawczy finansowany przez Open Society Institute w Nowym Jorku, USA;
- „Bezpieczeństwo kobiet i mężczyzn przebywających w izolacji penitencjarnej” – projekt badawczy prowadzony w jednostkach penitencjarnych w Polsce. Kolejnym etapem projektu były badania porównawcze prowadzone w zakładach karnych w Saksonii;
- „Macierzyństwo w izolacji więziennej” projekt badawczy realizowany w Domu Matki i Dziecka w Zakładzie Karnym Krzywianiec;
- „Bądź odpowiedzialny. Wychowanie do odpowiedzialności i partnerstwa w rodzinie”- badania finansowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej mające na celu opracowanie, ewaluację i wdrożenie do praktyki programu profilaktyki rodzicielstwa nastolatków;
- Projekt polsko-niemieckiej, wieloletniej współpracy z Europejskim Punktem Pomocy Osobom Podlegającym Karze i Ofiarom Przestępstw (Europäische Beratungsstelle für Straffälligen- und Opferhilfe) w Görlitz - wymiana doświadczeń, badania interdyscyplinarne w zakładach karnych, konferencje naukowe,
- Projekt współpracy w ramach Europejskiego Forum Stosowanej Polityki Kryminalnej w Dusseldorfie (Europäisches Forum für angewandte Kriminalpolitik) – wymiana doświadczeń, międzynarodowe badania porównawcze;
- "Inspiracje pedagogiczne w służbie funkcjonariuszy Policji" – projekt badawczo – edukacyjny obejmujący policjantów dzielnicowych;
- „Edukacyjne wsparcie oficerów policji w nabywaniu umiejętności kierowania zespołami ludzkimi” - projekt badawczo - edukacyjny obejmujący policjantów pełniących funkcje kierownicze w instytucji o charakterze hierarchicznym.

Konferencje międzynarodowe i krajowe(wybrane):

- III Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Pedagogika, tradycje dla współczesności” – 2021 r.
- Konferencja „Forum Nauczycieli Dzieci/Uczniów ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi” – 2020 r.
- „X Ogólnopolska Debata o Zdrowiu Seksualnym - od Michaliny Wisłockiej do współczesności” – 2020 r.
- Cykl seminariów „Wykłady Mistrzów Pedagogiki” – 2019 r.
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Biblioterapia i bajkoterapia w resocjalizacji jako funkcja katarska w procesie zmiany rozumienia świata społecznego i siebie” - 2017 r.
- Konferencja Naukowa, „Więzienne dzieci - asocjacja, dysocjacja czy prizonizacja?” – 2016 r.

- Międzynarodowa Konferencja Naukowa, „Muzykoterapia jako technika arteterapeutyczna wykorzystywana w jednostkach penitencjarnych” – 2016 r
- Konferencja Naukowa, "Przestępcze wykorzystywanie osób starszych", - 2015 r.
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa, „Resocjalizacja poprzez sztukę wizualną jako forma aktywności korekcyjno- terapeutycznej wśród osadzonych” - 2015 r.
- Konferencja Naukowa, "Dzieci żołnierze, o wykorzystywaniu dzieci w konfliktach zbrojnych” – 2015 r.
- Konferencja Naukowa, „Handel ludźmi. Carte blanche czy czyn zabroniony?” – 2015 r.
- XXXVII CICA International Conference on Conflict and Aggression – 2014 r.
- Konferencja Naukowa, „Rola filmoterapii a sytuacja kryzysowa człowieka w jednostkach penitencjarnych” – 2014 r.
- Konferencja Naukowa, „Twórczość więzienna a readaptacyjna wartość sztuki teatralnej, Spektakl Sen nocy letniej” – 2014 r.
- Konferencja Naukowa, „Inkluzja społeczna poprzez resocjalizację a kreowanie nowej tożsamości skazanych” – 2014 r.
- Konferencja Naukowa, „*Samobójstwo - jeden problem, trzy spojrzenia*” – 2014 r.
- Konferencje cykliczne z udziałem studentów i doktorantów organizowane w formie debat oksfordzkich : „Seryjni mordercy: potwory czy ofiary?”, „Zło stałe i wewnętrzne czy zmienne i zewnętrzne?”, „Przymusowa kastracja pedofilów. Za i przeciw”, „Dzieciobójstwo żądza zabijania czy akt rozpaczny?”, „Niebieska karta szansą dla ofiar przemocy? przegląd stanowisk w ujęciu interdyscyplinarnym.”, „Więzienne macierzyństwo, dobro matki czy dobro dziecka?” - cyklicznie od 2009 r.

Wyniki badań naukowych w dyscyplinie pedagogika na Uniwersytecie Zielonogórskim prezentowane są przez badaczy w licznych publikacjach naukowych. Wykaz najważniejszych publikacji pracowników przewidzianych do realizacji zajęć dydaktycznych na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* znajduje się w załączniku nr 4a. Szczegółowy wykaz publikacji w dyscyplinie pedagogika dostępny jest w bazie SKEP - Systemie Komputerowej Ewidencji Publikacji Uniwersytetu Zielonogórskiego. SKEP odnotowuje 1635 pozycji bibliograficznych pracowników badawczo-dydaktycznych UZ, którzy złożyli dla dyscypliny pedagogika „oświadczenie N”²⁸. Warto wyeksponować, że wśród tych publikacji znajduje się 95 monografii, w tym 25 to pozycje z lat 2017-2021, opublikowane w wydawnictwach z wykazu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego/Ministra Edukacji i Nauki. Ponadto wśród wielu artykułów opublikowanych w czasopismach z wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego/Ministra Edukacji i Nauki, 155 pozycji ukazało się w latach 2017-2021. Znajdują się tu także pozycje opublikowane na łamach krajowych i zagranicznych czasopism wysoko punktowanych, takich jak „Resocjalizacja Polska (100pkt), „Przegląd Badań Edukacyjnych” (100 pkt), „International Journal of Public Health” (100 pkt), „Journal of Divorce & Remarriage” (70 pkt), „Polskie Archiwum Medycyny Wewnętrznej / Polish Archives of Internal Medicine” (140 pkt), Przegląd Prawa i Administracji (70 pkt), Dyskurs Prawniczy i Administracyjny (70 pkt).

²⁸Wykaz publikacji dostępny jest pod adresem:

https://publikacje.uz.zgora.pl:4451/skep/show2.select_period?wp_jezyk=1&wp_dyscyplina_id=509, (10.02.2022).

Działalność naukowa zielonogórskich pedagogów wiąże się także z redagowaniem czasopism naukowych. Przy Instytucie Pedagogiki afiliowane są trzy czasopisma, publikujące artykuły recenzowane z dziedziny nauk społecznych, w znacznej części ulokowane w dyscyplinie pedagogika. Są to :

- „Dyskursy Młodych Andragogów/ Adult Education Discourses” (wcześniej „Dyskursy Młodych Andragogów”) - punktowane czasopismo naukowe (70 pkt.) wydawane nieprzerwanie od 2001 roku; rocznik skierowany do badaczy z polskich i międzynarodowych środowisk naukowych prowadzących badania nad szeroko rozumianą edukacją dorosłych (obejmującą formalne, pozaformalne i nieformalne jej obszary) oraz kontekstami uczenia się i rozwoju człowieka dorosłego. W czasopiśmie publikowane są artykuły w języku polskim i angielskim, dostępne w formule Open Access. "Dyskursy Młodych Andragogów/Adult Education Discourses" indeksowane są w bazie ERIH PLUS (The European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences) oraz w bazie CEJSH (The Central European Journal of Social Sciences and Humanities). W roku 2019 czasopismo uzyskało grant MNiSW w ramach programu „Wsparcie dla Czasopism Naukowych”, co umożliwiło dalsze umiędzynarodowienie pisma i dostosowywanie go do standardów umożliwiających indeksowanie czasopisma w bazie SCOPUS²⁹
- „Rocznik Lubuski” – czasopismo punktowane (40 pkt) o profilu społecznym, zawierające publikacje z zakresu socjologii, pedagogiki i politologii oraz humanistycznym; ukazujące się od roku 1959; indeksowane w bazie ERIH PLUS (The European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences), CEJSH (The Central European Journal of Social Sciences and Humanities, Index Copernicus International Journals Master List³⁰.
- „Relacje. Studia z Nauk Społecznych” – półrocznik o interdyscyplinarnym charakterze mający na celu upowszechnianie zróżnicowanego dorobku naukowego badaczy z Wydziału Nauk Społecznych UZ z obszaru pedagogiki, socjologii i psychologii. Ukazują się tam także artykuły naukowców oraz dydaktyków z polskich i zagranicznych ośrodków współpracujących z Uniwersytetem zielonogórskim. Czasopismo stanowi także platformę umożliwiającą prezentację tekstów zaproponowanych przez studentów i doktorantów wydziału Nauk Społecznych³¹.

Na Wydziale Nauk Społecznych w Instytucie Pedagogiki realizowane są także granty powiązane z dyscypliną pedagogika. Są to:

- grant w programie MNiSW „Wsparcie dla Czasopism Naukowych” dla czasopisma wydawanego na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Zielonogórskiego „Dyskursy Młodych Andragogów/Adult Education Discourses” (2019-2020);
- Zintegrowany program kształcenia na Uniwersytecie Zielonogórskim POWER 3.5, celem projektu jest podnoszenie kwalifikacji oraz kompetencji zawodowych osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym oraz wsparcie zmian organizacyjnych i podniesienie kompetencji kadr w ramach systemu szkolnictwa wyższego (2018-2022)³².

²⁹ <http://www.dma.wpps.uz.zgora.pl>

³⁰ <http://www.roczniklubuski.uz.zgora.pl>

³¹ <http://www.relacje.wpps.uz.zgora.pl>

³² <https://www.wns.uz.zgora.pl/nauka/projekty-i-granty/zintegrowany-program-kształcenia-na-universytecie-zielonogorskim/>

Na Wydziale Nauk Społecznych realizowany był także projekt Miasta Zielona Góra i Szkoły Podstawowej nr 18 w Zielonej Górze „Szkoła Ćwiczeń w SP 18 w Zielonej Górze w województwie lubuskim”, finansowany z Funduszy Europejskich Wiedza Edukacja Rozwój, w którym partnerem był Uniwersytet Zielonogórski³³.

Na aktywność naukową związaną z dyscypliną pedagogika składa się też działalność związana z organizacją i udziałem w komitetach naukowych badaczy z Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Zielonogórskiego. Należy tu przede wszystkim wskazać, że środowisko zielonogórskich pedagogów stale reprezentowane jest w Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN. Obecnie (2020-2023) członkami KNP są dwie osoby z Instytutu Pedagogiki UZ: dr hab. prof. UZ Mirosław Kowalski oraz dr hab. prof. UZ Inetta Nowosad. Ponadto grono jedenastu naukowców działa w sekcjach i komisjach przy Komitecie Nauk Pedagogicznych: Komisji ds. wspierania doktorantów i habilitantów, Sekcji Teorii Wychowania, Sekcji Pedagogiki Szkoły, Sekcji Pedagogiki Pracy, Komisji ds. czasopism i wydawnictw, Komisji ds. polityki oświatowej, Komisji ds. rozwoju młodych naukowców, Komisji ds. informacji (dwie osoby pełnią funkcję przewodniczącego komisji, jedna zastępcy przewodniczącego sekcji, jedna sekretarza sekcji, siedem osób udziela się jako członkowie sekcji/komisji). Ponadto Kierownik Zakładu Resocjalizacji dr hab. prof. UZ Barbara Toroń-Fórmanek jest członkiem powoływanej przez ministra Sprawiedliwości Rady Polityki Penitencjarnej.

Aktywność naukową w zakresie resocjalizacji i penitencjarystyki uzupełniają różnorodne działania podejmowane przez studentów oraz doktorantów w ramach dwóch kół naukowych działających w obrębie Instytutu Pedagogiki. Są to: PRISON - Penitencjarne Koło Naukowe Studentów UZ oraz Koło Naukowe Kryminalistyki i Wiktyologii. Działalność empiryczna oraz naukowa członków tych kół dotyczy ważnych problemów, spójnych z tematyką powoływanego kierunku. Można tu wymienić:

- seminaria, konferencje, wykłady otwarte, których gośćmi są m. in. specjaliści z zakresu resocjalizacji, kryminologii, kryminalistyki, medycyny sądowej, terapii uzależnień, pracy z ofiarami przestępstw;
- projekcje filmowe/dokumentalne o tematyce kryminalnej;
- wizyty w instytucjach zajmujących się problematyką przestępczości,
- współpraca ze służbami mundurowymi w zakresie prewencji kryminalnej w środowisku otwartym;
- wewnątrzuczelniana i międzyuczelniana współpraca z innymi kołami naukowymi;
- hospitowanie jednostek resocjalizacyjnych takich jak: zakłady karne, zakłady poprawcze, areszty śledcze, ośrodki socjoterapii;
- prowadzenie działalności badawczej w zakresie nauk pedagogicznych i społecznych; rozwijanie zainteresowań i uzdolnień studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego;
- współpraca ze środowiskiem lokalnym na rzecz podnoszenia poziomu bezpieczeństwa (Policja, zakłady opiekuńcze);
- aktywizacja osób osadzonych w zakresie rozwijania umiejętności interpersonalnych i twórczości;
- tworzenie warunków do kontaktu ze środowiskiem penitencjarnymi;

³³ <https://www.wns.uz.zgora.pl/nauka/projekty-i-granty/>

- nawiązywanie współpracy międzynarodowej ze studentami i doktorantami z zagranicznych ośrodków akademickich.

5. OPIS KOMPETENCJI OCZEKIWANYCH OD KANDYDATA UBIEGAJĄCEGO SIĘ O PRZYJĘCIE NA STUDIA

Warunkiem podjęcia studiów pierwszego stopnia na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* jest uzyskanie efektów uczenia się zakładanych dla kształcenia ogólnego na poziomie poprzedzającym 6 poziom w Krajowych Ramach Kwalifikacji, tj. ukończenie szkoły średniej i uzyskanie świadectwa maturalnego. W zakresie znajomości języka obcego obowiązuje kandydatów poziom B1, gwarantujący osiągnięcie przez studenta w trakcie 150 godzin kształcenia językowego złożenia egzaminu na poziomie B2+.

Zasady rekrutacji

Rekrutację w Uniwersytecie Zielonogórskim prowadzi Sekcja Rekrutacji, <http://rekrutacja.uz.zgora.pl>. Na studia zostaną przyjęci w ramach limitu miejsc kandydaci, którzy spełnili wszystkie wymagania rekrutacyjne. Rekrutacja odbywa się zgodnie z zasadami przeprowadzania rekrutacji na studia pierwszego stopnia zamieszczonymi w przepisach ogólnych. Liczby punktów (oznaczone dalej przez LP) wyliczane będą według wzoru:

$$LP = 0,20 p_1 + 0,20 p_2 + 0,15 o_1 + 0,15 o_2 + 0,15 d_1 + 0,15 d_2$$

gdzie:

p_1, p_2 - punkty za przedmiot język polski

o_1, o_2 - punkty za przedmiot język obcy nowożytny

d_1, d_2 - punkty za jeden przedmiot wybrany ale inny niż język obcy nowożytny.

Szczegółowe zasady rekrutacji, przyjęte uchwałą Senatu UZ na określony rok akademicki, są podawane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej Uczelni.

6. OPIS WARUNKÓW PROWADZENIA STUDIÓW ORAZ SPOSOBU ORGANIZACJI I REALIZACJI PROCESU KSZTAŁCENIA PROWADZĄCEGO DO UZYSKANIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

6.1. Wykaz nauczycieli akademickich oraz innych osób, proponowanych do prowadzenia zajęć oraz planowany przydział i wymiar zajęć dla nauczycieli akademickich oraz innych osób, proponowanych do prowadzenia zajęć

6.1.1. Nauczyciele akademicy proponowani do prowadzenia zajęć

Spośród wszystkich osób proponowanych do prowadzenia zajęć na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* trzyletnie studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim, 95% (39 osób) stanowią nauczyciele akademicy zatrudnieni w Uniwersytecie Zielonogórskim jako podstawowym miejscu pracy.

Szczegółowy wykaz nauczycieli akademickich posiadających tytuł profesora oraz stopień naukowy doktora habilitowanego, zatrudnionych na etacie w Uniwersytecie Zielonogórskim i proponowanych do prowadzenia zajęć, znajduje się w tabeli nr 2.

Tabela 2. Wykaz samodzielnych pracowników naukowych proponowanych do realizacji zajęć na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią*

Lp.	Nazwisko i imię	Stopień naukowy
1	Izdebski Zbigniew	prof. dr hab.
2	Jerzak Leszek	prof. dr hab.
3	Bochno Ewa	dr hab.
4	Czerwińska Małgorzata	dr hab.
5	Grzegorzewska Iwona	dr hab.
6	Kataryńczuk-Mania Lidia	dr hab.
7	Kowalski Mirosław	dr hab.
8	Pasterniak-Kobyłecka Ewa	dr hab.
9	Toroń-Fórmanek Barbara	dr hab.
10	Trzop Beata	dr hab.
11	Wąż Krzysztof	dr hab.

Szczegółowy wykaz nauczycieli akademickich, posiadających stopień naukowy doktora i zatrudnionych na etacie w Uniwersytecie Zielonogórskim, proponowanych do prowadzenia zajęć na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią*, znajduje się w tabeli nr 3.

Tabela 3. Wykaz pracowników naukowych ze stopniem naukowym doktora proponowanych do realizacji zajęć na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią*

Lp.	Nazwisko i imię	Stopień naukowy
1	Abreu-Głowacka Monica	dr
2	Dec-Pietrowska Joanna	dr
3	Derlatka Marek	dr
4	Famuła-Jurczak Anita	dr
5	Farnicka Marzanna	dr
6	Grzybowski Tomasz	dr
7	Jędrzykowski Jacek	dr
8	Lipowicz Elżbieta	dr
9	Lorkiewicz-Muszyńska Dorota	dr
10	Kaczmarczyk Monika	dr
11	Korlak-Łukasiewicz Anna	dr
12	Magda Ernest	dr
13	Mróz Anna	dr
14	Nowacka-Chiari Ewa	dr
15	Sobański Piotr	dr
16	Sobol Julia	dr
17	Staszak Alfred	dr
18	Szumigraj Ewa	dr
19	Wagner Jarosław	dr
20	Walentynowicz-Moryl Katarzyna	dr
21	Zegzuła-Nowak Joanna	dr
22	Zygadło Andrzej	dr

Szczegółowy wykaz pracowników naukowych zatrudnionych na etacie w Uniwersytecie Zielonogórskim posiadających tytuł magistra znajduje się w tabeli 4.

Tabela 4. Wykaz pracowników naukowych posiadających tytuł magistra proponowanych do realizacji zajęć na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią*

Lp.	Nazwisko i imię	Tytuł naukowy
1	Burchardt Beata	mgr
2	Geppert Bogna	mgr
3	Jackowski Maciej	mgr
4	Kozakiewicz Alicja	mgr
5	Łapanowska Beata	mgr

6.1.2. Inne – niż nauczyciele akademicy – osoby proponowane do prowadzenia zajęć

Ponadto przewidziano zatrudnienie na umowę cywilno-prawną dwóch innych - niż nauczyciele akademicy - osób proponowanych do prowadzenia zajęć specjalistycznych na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* - trzyletnie studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Szczegółowy wykaz innych - niż nauczyciele akademicy - osób proponowanych do prowadzenia zajęć specjalistycznych na umowę cywilno-prawną znajduje się w tabeli 5.

Tabela 5. Wykaz pracowników dydaktycznych do prowadzenia zajęć specjalistycznych na umowę cywilno-prawną na kierunku *resocjalizacja z kryminologią*

Lp.	Nazwisko i imię	Stopień/tytuł naukowy
1	Stankiewicz Adam	mgr
2	Stefanowicz Jarosław	mgr

Kopie oświadczeń-deklaracji nauczycieli akademickich i innych - niż nauczyciele akademicy - osób, o zatrudnieniu na Uniwersytecie Zielonogórskim (w przypadku nauczycieli akademickich na podstawie umowy o pracę na UZ jako podstawowym miejscu pracy, a w przypadku innych osób na podstawie umowy cywilno-prawnej wraz ze wskazaniem terminu rozpoczęcia pracy) znajdują się w załączniku nr 4.

Kopie biogramów nauczycieli akademickich i innych - niż nauczyciele akademicy - osób, zawierające informacje o ich zatrudnieniu, kompetencjach, dorobku i doświadczeniach, znajdują się w załączniku nr 4a.

6.1.3. Planowany przydział i wymiar zajęć dla nauczycieli akademickich oraz innych osób proponowanych do prowadzenia zajęć

Tabela 6. Wykaz nauczycieli akademickich oraz innych osób proponowanych do prowadzenia zajęć na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią*- planowany przydział i wymiar zajęć

Lp.	Przedmiot	Semestr	Liczba godzin	Prowadzące(-cy)
1	Wstęp do socjologii	1	30 W	Trzop Beata
2	Podstawy psychologii	1	30 W	Mróz Anna
3	Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	1	15 Ć	Nowacka-Chiari Ewa
4	Wprowadzenie do kształcenia i wychowania resocjalizacyjnego	1	15 W 30 Ć	Kowalski Mirosław
5	Emisja i higiena głosu	1	15 K	Kataryńczuk-Mania Lidia
6	Wychowanie fizyczne 1	1	30 Ć	Grzybowski Tomasz

7	Wybrane zagadnienia z filozofii i etyki zawodowej	1	30 Ć	Zegzuła-Nowak Joanna
8	Psychologia rozwoju człowieka w ciągu życia	1	15 W 15 Ć	Farnicka Marzanna
9	Podstawy komunikacji i kultura języka	1	30 Ć	Pasterniak-Kobytecka Ewa
10	PW 1: Trening interpersonalny	1	30 L	Szumigraj Ewa
11	PW 1: Trening interpersonalny w pracy z młodzieżą niedostosowaną społecznie	1	30 L	Szumigraj Ewa
12	Wprowadzenie do kryminalistyki	1	15 W 15 Ć	Magda Ernest / Stankiewicz Adam
13	Teoretyczne podstawy resocjalizacji	1	15 W 30 Ć	Toroń - Fórmanek Barbara
14	Wychowanie fizyczne 2	2	30 Ć	Grzybowski Tomasz
15	Psychologia wychowania i uczenia się	2	30 Ć	Farnicka Marzanna
16	Technologie informacyjne w pracy wychowawcy resocjalizacyjnego	2	30 L	Jędryczkowski Jacek
17	Metodyka wychowania w resocjalizacji	2	15 w 30 Ć	Kowalski Mirosław
18	Język obcy I	2	30 K	Łapanowska Beata Burchardt Beata
19	Zarys pedeutologii i tutoringu w działalności resocjalizacyjnej	2	15 Ć	Pasterniak-Kobytecka Ewa
20	Zagadnienia podstawowe kryminologii	2	15 w 30 Ć	Toroń - Fórmanek Barbara
21	Metodyka terapii uzależnień	2	45 L	Zygadło Andrzej / Stefański Jarosław
22	Historia i rozwój instytucji resocjalizacyjnych	2	30 Ć	Zygadło Andrzej
23	PW 2: Podstawy działalności formacji posiadających uprawnienia policyjne w Polsce	2	30 ć	Magda Ernest / Stankiewicz Adam
24	PW 2: Podstawy i zakres działalności Policji	2	30 ć	Magda Ernest / Stankiewicz Adam
25	Język obcy II	3	60 K	Łapanowska Beata Burchardt Beata
26	Metodyka pracy z grupą osób społecznie niedostosowanych	3	30 Ć	Bochno Ewa
27	Podstawy dydaktyki ogólnej	3	15 W 30 Ć	Pasterniak-Kobytecka Ewa
28	PW 3: Prawne podstawy resocjalizacji z elementami prawa karnego	3	15 W 15 Ć	Derlatka Marek
29	PW 3: Prawne podstawy resocjalizacji z	3	15W	Staszak Alfred

	elementami prawa policyjnego		15 Ć	
30	PW 4: Pedagogika penitencjarna	3	15 W 15 Ć	Kaczmarczyk Monika
31	PW 4: Praca z osobami w izolacji prawno-karnej	3	15 W 15 Ć	Kaczmarczyk Monika
32	Specjalne potrzeby edukacyjne i kulturalne	3	15 W 15 Ć	Czerwińska Małgorzata
33	Projektowanie pracy wychowawczej w resocjalizacji	3	30 L	Magda Ernest
34	PW 5: Wiedza z zakresu biologii w służbie kryminalistyki	3	45 L	Jerzak Leszek
35	PW 5: Wybrane zagadnienia zielonej kryminologii	3	45 L	Jerzak Leszek
36	Mediacje w resocjalizacji	3	30 L	Lipowicz Elżbieta
37	Bezpieczeństwo w Sieci i cyberprzestępczość	3	15 Ć	Jackowski Maciej
38	Uzależnienia w kryminogenezie zachowań przestępczych	3	30 Ć	Zygadło Andrzej
39	Język obcy III	4	30 K	Łapanowska Beata Burchardt Beata
40	PW 6: Diagnoza w resocjalizacji	4	15 W 15 Ć	Kaczmarczyk Monika
41	PW 6: Diagnoza niedostosowania społecznego	4	15 W 15 Ć	Kaczmarczyk Monika
42	Metody i techniki badań społecznych	4	30 W 30 L	Walentynowicz-Moryl Katarzyna
43	Podstawowe środowiska socjalizacji	4	15 W 15 Ć	Korlak - Łukasiewicz Anna
44	PW 7: Praca operacyjna służb policyjnych	4	30 Ć	Magda Ernest
45	PW 7: Źródła i środki dowodowe w kryminalistyce	4	30 Ć	Stankiewicz Adam
46	PW 8: Kompetencje kadry menedżerskiej w instytucjach o strukturze hierarchicznej	4	30 Ć	Zygadło Andrzej
47	PW 8: Przywództwo w formacjach policyjnych	4	30 Ć	Zygadło Andrzej
48	Dydaktyka ogólna z elementami ortodydaktyki resocjalizacyjnej	4	15 W 15 Ć	Pasterniak - Kobyłecka Ewa
49	Seminarium dyplomowe I	4	30 S	Toroń-Fórmanek Barbara / Wąż Krzysztof
50	PW 9: Warsztat pracy kuratora sądowego	4	30 W	Kaczmarczyk Monika
51	PW 9: Warsztat pracy wychowawcy resocjalizacyjnego	4	30 W	Kaczmarczyk Monika

52	PW 10: Seksuologia społeczno-kulturowa	5	15 W 15 Ć	Wąż Krzysztof
53	PW 10: Zdrowie i kultura zdrowotna	5	15 W 15 Ć	Wąż Krzysztof
54	Seminarium dyplomowe II	5	30 S	Toroń-Fórmanek Barbara / Wąż Krzysztof
55	Praktyka pedagogiczna I	5	30 L	Famuła-Jurczak Anita
56	Teorie kryminologiczne	5	15 W 15 Ć	Toroń - Fórmanek Barbara
57	Identyfikacja sądowo-lekarska	5	15 W 15 Ć	Lorkiewicz - Muszyńska Dorota/ Abreu - Głowacka Monica
58	PW 11: Przestępczość kryminalna zorganizowana i terroryzm	5	30 L	Magda Ernest / Stankiewicz Adam
59	PW 11: Przestępczość gospodarcza i finansowa	5	30 L	Magda Ernest / Stankiewicz Adam
60	PW 12: Metodyka pracy z rodziną dysfunkcyjną	5	30 Ć	Zygadło Andrzej
61	PW 12: Zarys pedagogiki rodziny	5	30 Ć	Wąż Krzysztof
62	PW 13: Multimedialne technologie w pracy resocjalizacyjnej	5	15 L	Wagner Jarosław
63	PW 13: Wprowadzenie do administracji elektronicznej	5	15 L	Wagner Jarosław
64	Praktyka w instytucjach resocjalizacyjnych	5	30 L	Magda Ernest
65	PW 14: Seksuologia sądowa	6	15 W 30 Ć	Izdebski Zbigniew / Dec - Pietrowska Joanna
66	PW 14: Praca ze sprawcami i poszkodowanymi w wyniku przestępstw seksualnych	6	15 W 30 Ć	Izdebski Zbigniew / Kozakiewicz Alicja
67	PW 15: Coaching w resocjalizacji	6	30 W	Famuła-Jurczak Anita
68	PW 15: Projektowanie szkoleń w resocjalizacji	6	30 W	Famuła-Jurczak Anita
69	Seminarium dyplomowe III	6	30 S	Toroń - Fórmanek Barbara / Wąż Krzysztof
70	Praktyka pedagogiczna II	6	120 L	Famuła-Jurczak Anita
71	Praktyka w instytucjach bezpieczeństwa i porządku publicznego	6	30	Magda Ernest
72	PW 16: Granice tolerancji wobec zachowań patologicznych i przestępczych	6	15 W 15 Ć	Wąż Krzysztof
73	PW 16: Przestępczość z ustaw szczególnych	6	15 W 15 Ć	Sobański Piotr
74	Medycyna sądowa i toksykologia	6	15 W	Sobol Julia / Geppert

			15 Ć	Bogna
75	Psychologia sądowa	6	15 W 15 Ć	Grzegorzewska Iwona
76	Wiktymologia	6	30 Ć	Kaczmarczyk Monika

Legenda: W – wykład, Ć – ćwiczenia, K – konwersatorium, L - laboratorium, S – seminarium

6.2. Informacje na temat infrastruktury, w tym opis laboratoriów, pracowni, sprzętu i wyposażenia, niezbędnych do prowadzenia kształcenia

Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Zielonogórskiego zapewnia właściwą bazę dydaktyczną oraz socjalną. Baza dydaktyczno-naukowa poszczególnych jednostek organizacyjnych jest bardzo zróżnicowana. Wydział dysponuje salami dydaktycznymi i pracowniami oraz aulami w budynku dydaktycznym przy al. Wojska Polskiego 69 (A-16), w budynku dydaktycznym oraz w budynku dydaktycznym przy al. Wojska Polskiego 86 (A-27).

Do dyspozycji Wydziału znajduje się 11 sal wykładowych o łącznej powierzchni 921 m kw.; 47 sal ćwiczeniowych - 2004 m kw.; 8 sal seminaryjnych - 21 m kw. i 8 pracowni laboratoryjno-komputerowych - 424 m kw. Razem stanowi to 73 pomieszczeń dydaktycznych o powierzchni 3571 m kw.

Budynek A-16 – w kompleksie tym, którego współgospodarzem jest Wydział Nauk Społecznych (wraz z Wydziałem Humanistycznym), odbywają się zajęcia dydaktyczne, jest on również siedzibą władz i administracji Wydziału Nauk Społecznych. Wydział dysponuje nowoczesnym sprzętem do gromadzenia, przetwarzania i wizualizacji danych. Przygotowane są 4 pracownie komputerowe – w każdej pracowni po 15 stanowisk oraz 1 pracownia komputerowa na 13 stanowisk. Wszystkie komputery są podłączone do sieci lokalnej i Internetu. Komputery pracują w systemie Windows i Linux. Posiadają oprogramowanie niezbędne do prowadzenia zajęć dydaktycznych i badań naukowych, w tym pakiet statystyczny SPSS.

Zajęcia z zakresu medycyny sądowej i toksykologii oraz z identyfikacji sądowo lekarskiej realizowane będą na terenie prosektorium miejskiego Zielonogórskiego Zakładu Usług Miejskich mieszczącego się przy ul. Wrocławskiej w Zielonej Górze, oraz w pomieszczeniach dydaktycznych Collegium Medicum UZ - budynek O sala 1.01, 1.03.

W strukturze Uniwersytetu Zielonogórskiego znajduje się także sala widowiskowo-konferencyjna z widownią na 472 osoby, z dużą sceną, garderobami, zapleczem technicznym i niezbędnym wyposażeniem elektroakustycznym i oświetleniowym. W sali tej odbywają się spektakle, koncerty, recitale, konferencje i imprezy oficjalne. Szczegółowe dane na temat infrastruktury Wydziału Nauk Społecznych zawarto w załączniku nr 5.

6.3. Informacje na temat zapewnienia możliwości korzystania z zasobów bibliotecznych oraz z elektronicznych zasobów wiedzy, w szczególności z Wirtualnej Biblioteki Nauki i Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica

Studenci Uniwersytetu Zielonogórskiego studiujący na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* mogą korzystać z bogatej oferty zbiorów zgromadzonych w Bibliotece Uniwersytetu Zielonogórskiego. Biblioteka zapewnia możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych obejmujących literaturę zalecaną na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* oraz z zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki.

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego jest ogólnouczelnianą jednostką organizacyjną oraz ogólnodostępną biblioteką naukową. Stanowi podstawę systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni, którego celem jest zaspokajanie potrzeb związanych z realizacją procesów dydaktycznych oraz naukowo-badawczych studentów, doktorantów i pracowników uczelni, głównie w zakresie dostępu do zbiorów, wyników badań naukowych oraz źródeł wiedzy.

Zbiory obejmują:

zasoby tradycyjne:

- książki - ok. 540.000 woluminów,
- czasopisma - ponad 93.000 woluminów (w prenumeracie bieżącej jest 849 tytułów czasopism w wersji drukowanej),
- zbiory specjalne - ok. 260.000 jednostek, w tym: 143.151 jednostek patentów oraz 50.657 jednostek norm;

zasoby elektroniczne:

5 milionów e-dokumentów w ramach 76 wielod dziedzinowych baz danych w dostępie zdalnym, w tym:

- 436.028 e-książek,
- 12.467 tytułów e-czasopism,
- 55.225 e-norm,
- 236.000 e-patentów,
- 46.665 e-wydawnictw z kolekcji Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej,

- 4.952 e-publikacje naukowych w repozytorium uczelnianym Re-BUZ.

Zbiory biblioteczne dotyczące *Resocjalizacji z kryminologią* liczą 23.101 wolumenów książek (11.821 tytułów) oraz 88 tytułów czasopism w wersji drukowanej. Czytelnicy mogą skorzystać także z kilkuset tysięcy dokumentów elektronicznych zgromadzonych w zasobach sieciowych biblioteki w ramach licencji Wirtualnej Biblioteki Nauki: baz Springer, Elsevier, Willey, Cambridge University Press (Humanities and Social Sciences HSS), Oxford Journals, zasobów elektronicznych EBSCOhost Web (Academic Search Ultimate, Academic Research Source eBooks i eJournals, Thatcher Reference

Center, OpenDissertations, Eric), PROQUEST (Education Journals, Social Science Journals, Dissertations & Theses, Research Library), a także baz bibliometrycznych Web of Science i Scopus oraz narzędzi umożliwiających analizę działalności badacza, grup badawczych i uczelni Sci-Val oraz narzędzi do analiz bibliometrycznych InCites. Biblioteka oferuje dostęp do baz prawnych: Legalis (System Informacji Prawnej Wydawnictwa C.H.BECK) oraz LEX SIGMA (System Informacji Prawnej Wolters Kluwer). Regionalny Ośrodek Informacji Normalizacyjnej i Patentowej udostępnia ponad 55.225 e-norm wydawanych przez Polski Komitet Normalizacyjny oraz 236 tysięcy udzielonych e-patentów polskich, a także dostęp do bazy EPO Global Patent zawierającej ponad 80 mln patentów światowych. Elektroniczna Wypożyczalnia Academica oferuje dostęp do 34.284 publikacji licencyjnych oraz 8.672 publikacji w dostępie otwartym dotyczących wskazanej tematyki.

Informatyzacja

Biblioteka realizuje program komputeryzacji, który przebiega dwutorowo i obejmuje:

1. komputeryzację zbiorów własnych,
2. organizację dostępu do światowych zasobów informacyjnych poprzez serwisy informacyjne dostępne w sieci Internet.

W bibliotece działa komputerowy system zarządzania biblioteką PROLIB pozwalający na pełną automatyzację procesów bibliotecznych związanych z gromadzeniem, opracowaniem, wyszukiwaniem i udostępnianiem wszystkich materiałów bibliotecznych. Bazy biblioteczne tworzone są w programie Prolib M21 i w europejskim standardzie opisu danych MARC21.

Biblioteka jest w całości skomputeryzowana. Prezentuje swoje bazy w projekcie KARO - katalogu rozproszonych bibliotek polskich, który umożliwi prezentację zbiorów bibliotek polskich, ułatwia poszukiwania i kwerendy naukowe oraz wymianę międzybiblioteczną. Uczestniczy też w tworzeniu centralnego katalogu polskich bibliotek naukowych NUKAT.

Biblioteka cyfrowa i repozytorium UZ

Od października 2005 r. działa **Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa** (www.zbc.zgora.pl) w porozumieniu i współpracy z Poznańskim Centrum Superkomputerowo-Sieciowym. Jest ona częścią Federacji Bibliotek Cyfrowych. Celem ZBC jest szeroki, zdalny dostęp do źródeł wiedzy, zasobów edukacyjnych, cyfrowych kopii najcenniejszych zabytków kultury piśmienniczej oraz dokumentów dotyczących regionu. W zbiorach ZBC jest ponad 41.000 dokumentów, które obejmują m.in. rozprawy doktorskie i habilitacyjne, czasopisma akademickie, publikacje pracowników uczelni, a także cenne zasoby kulturowe (m.in. rękopisy, starodruki, mapy, dzieła z kolekcji artystycznych biblioteki, wydawnictwa podziemne, unikatowe kolekcje regionalne, itp.).

Zasoby biblioteki wirtualnej tworzone są zgodne z przyjętymi standardami europejskimi. Biblioteka prezentuje zbiory w następujących kolekcjach:

- nauka i dydaktyka,
- doktoraty i habilitacje,
- dziedzictwo kulturowe,
- regionalia.

ZBC działa w wersji DIInGO dLibra 6.0. Pakiet oprogramowania DIInGO tworzy komplementarny zestaw narzędzi do zarządzania obiektami i dokumentami cyfrowymi - ułatwia proces digitalizacji, archiwizację danych, udostępnianie obiektów cyfrowych oraz promocję i raportowanie dorobku naukowego uczelni.

W ramach ZBC działa **Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa dla Osób Niewidomych** (<https://zbc.uz.zgora.pl/dlibra/collectiondescription/684>) - wydzielona kolekcja utworzona na podstawie zapisów *Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych*. Biblioteka dysponuje programami udźwiękowiającymi dla osób niewidomych, profesjonalnym narzędziem do tworzenia plików DjVu i rozpoznania znaków (OCR) oraz specjalistycznym oprogramowaniem odczytującym dokumenty. Ma też bazę szkoleniowo-edukacyjną, warsztat pracy dla redaktorów obsługujących bibliotekę cyfrową ze specjalistycznym oprogramowaniem do pełnej obróbki plików cyfrowych, oprogramowanie graficzne do kompresji obrazu, tworzenia i odtwarzania plików w formacie DAISY oraz programy do tworzenia dokumentów publikowanych w bibliotekach cyfrowych.

Biblioteka jest członkiem konsorcjum Polskich Bibliotek Cyfrowych. Dzięki udziałowi w **Federacji Bibliotek Cyfrowych FBC** umożliwia zdalny dostęp do 7.300.000 publikacji ze zbiorów bibliotek i instytucji naukowych z całego kraju. Prezentuje także swoje zbiory w wielu projektach, między innymi w europejskiej bibliotece cyfrowej Europeana – bazie kulturalnego i naukowego zasobu bibliotek, muzeów oraz archiwów europejskich, a także projekcie Manuscriptorium – najbogatszej bazie zdigitalizowanych dokumentów historycznego dziedzictwa kulturowego Europy. Jej zbiory prezentowane są także w specjalistycznych portalach, bazach naukowych i tematycznych serwisach oraz projektach Open Access.

Zgodnie z zaleceniami MNiSW zawartymi w Kierunkach rozwoju otwartego dostępu do publikacji i wyników badań naukowych w Polsce, biblioteka prowadzi instytucjonalne **repozytorium uniwersyteckie** (<https://zbc.uz.zgora.pl/repozytorium/dlibra>), które prezentuje publikacje pracowników uczelni, liczy ono 4.065 publikacji. Repozytorium obejmuje cyfrowe wersje prac stanowiących dorobek naukowo-badawczy i dydaktyczny pracowników oraz doktorantów Uniwersytetu Zielonogórskiego. Działa w oparciu o oprogramowanie dLibra w wersji 6.0. Jego celem jest promowanie środowiska akademickiego, upowszechnianie dorobku naukowego uniwersytetu oraz wspomaganie dydaktyki. Repozytorium gromadzi, przechowuje i udostępnia rozprawy doktorskie, publikacje książkowe oraz rozdziały w wydawnictwach zwartych, a także artykuły w czasopiśmie i wydawnictwach ciągłych.

W ramach Centralnej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Akademika – oferuje czytelnikom elektroniczny dostęp do zasobów Biblioteki Narodowej – 500 tys. książek nowych chronionych prawem autorskim na dedykowanych terminalach BUZ.

Działalność dokumentacyjna

Biblioteka tworzy też dla uczelni bazę dorobku naukowego pracowników **SKEP**, zgodnie z zasadami opracowanymi przez MNiSW dla krajowego środowiska naukowego. SKEP generuje raporty zgodnie z kategoriami osiągnięć naukowych i oceną publikacji obowiązującą w ministerstwie. W bazie znajduje się 61.500 opisów bibliograficznych 2.250 autorów UZ i 17.250 współautorów spoza UZ. Dane dotyczące dorobku naukowego pracowników uczelni przekazywane są do Systemu

Informacji o Szkolnictwie Wyższym Polon oraz Polskiej Bibliografii Naukowej i są podstawą do ewaluacji naukowej uczelni.

Wspólnie z innymi bibliotekami akademickimi współtworzy bazę zawartości polskich czasopism specjalistycznych **Baz Tech** oraz portal cyfrowy zasobów sieciowych nauk technicznych BazTol.

W Bibliotece Uniwersyteckiej działa **Regionalny Ośrodek Informacji Normalizacyjnej i Patentowej**. Jego zbiór należy do największych w województwie i liczy 194.000 dokumentów drukowanych (51.000 norm i 143.000 patentów) oraz 52.000 e-norm i 230.000 elektronicznych opisów patentowych, wynalazków, wzorów użytkowych i towarowych.

Zbiory specjalne

Biblioteka zgromadziła ponad 22.500 jedn. zbiorów specjalnych. Są to kolekcje tworzone i rozwijane dla potrzeb naukowych i dydaktycznych środowiska akademickiego. Część z nich pełni rolę kulturowego zasobu narodowego oraz kulturowego zasobu regionalnego. Ta część zbiorów specjalnych Biblioteki Uniwersyteckiej obejmuje następujące zespoły: rękopisów, starodruków, książek i czasopism XIX-wiecznych, kartografii, grafiki dawnej i współczesnej, plakatów, ekslibrisów, pocztówek, fotografii artystycznej, wydawnictw drugiego obiegu, tzw. „bibuły” a także cennych pojedynczych publikacji. Na ich potrzeby działa Pracownia Konserwacji Zbiorów Dawnych. Biblioteka gromadzi także zbiory muzyczne oraz dokumenty dźwiękowe.

Biblioteka Uniwersytecka – budynek i przestrzeń

Biblioteka to nowoczesne centrum zasobów edukacyjnych oraz ośrodek twórczej integracji regionu. Budynek spełnia standardy nowoczesnego bibliotekarstwa, dotyczące organizacji i planowania przestrzeni, organizacji zbiorów i usług, a także założeń związanych z misją i rolą biblioteki w środowisku akademickim. Jest to wielofunkcyjna, nowoczesna i przyjazna biblioteka hybrydowa, która umiejętnie łączy dwie przestrzenie swojej działalności – rzeczywistą i wirtualną.

Sposób ukształtowania przestrzeni bibliotecznej, organizacja zbiorów i usług służą realizacji popularnej w świecie idei biblioteki otwartej bez barier przestrzennych i organizacyjnych. Budynek jest przystosowany do użytkowania przez osoby niepełnosprawne, które mają do dyspozycji zarówno podjazdy, windy, stanowiska pracy i pomieszczenia socjalne, a także cyfrową bibliotekę dla niewidomych, specjalistyczne oprogramowanie i sprzęt komputerowy.

Jest to z założenia środowiskowa biblioteka naukowa służąca pracownikom i studentom uczelni oraz mieszkańcom województwa. Jest ważnym centrum zasobów edukacyjnych, a także silnym ośrodkiem informacji naukowej działającym na rzecz całego regionu. Biblioteka ma status regionalnej biblioteki naukowej. Jest ważnym miejscem dla działań edukacyjnych i naukowych całego środowiska akademickiego oraz regionu. Tworzy swój wizerunek poprzez poziom świadczonych usług. Jest instytucją uczącą się, która świadomie buduje własną kulturę organizacyjną.

Biblioteka w czasie pandemii

Biblioteka jest otwarta dla czytelników, wypożycza i udostępnia zbiory, ale dla bezpieczeństwa stosuje obowiązujące w kraju obostrzenia. W związku ze zdalnym trybem zajęć dydaktycznych oraz ograniczeniami spowodowanymi pandemią przygotowana została oferta zdalnego korzystania z usług sieciowych oferowanych przez Bibliotekę Uniwersytecką, a także wprowadzona nowa usługa zdalnego zamawiania cyfrowych kopii artykułów z czasopism oraz fragmentów książek na potrzeby edukacyjne studentów, doktorantów oraz pracowników naukowych.

Zdalne usługi oferowane przez Bibliotekę Uniwersytecką opisane są w załączniku, pod adresem:

<http://www.bu.uz.zgora.pl/images/aktualnosci/udost%C4%99pnianie26a.pdf>

Zamawianie elektronicznych kopii ze zbiorów bibliotecznych:

http://www.bu.uz.zgora.pl/images/aktualnosci/BU_Zamawianie.pdf

Opis zasobów bibliotecznych obejmujących literaturę zalecaną na wnioskowanym kierunku studiów *Resocjalizacja z kryminologią* - studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim - znajduje się w załączniku nr 6.

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1 - Program studiów

Załącznik 1a - Kopia aktu wydanego przez Rektora UZ_Kopia Uchwały Senatu UZ

(Kopia aktu wydanego przez Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego w sprawie utworzenia studiów na kierunku *Resocjalizacja z kryminologią* - studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim - oraz kopia uchwały Senatu UZ w sprawie ustalenia programu studiów)

Załącznik 1b - Matryca efektów uczenia się

(Matryca pokryć kierunkowych efektów uczenia się)

Załącznik 1c - Sylabusy przedmiotów

Załącznik 1d - Weryfikacja osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się

(Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia)

Załącznik 2 - Harmonogram studiów stacjonarnych

(Przewidywany harmonogram realizacji programu studiów w poszczególnych semestrach i latach cyklu kształcenia - studia stacjonarne)

Załącznik 2a - Harmonogram studiów niestacjonarnych

(Przewidywany harmonogram realizacji programu studiów w poszczególnych semestrach i latach cyklu kształcenia - studia niestacjonarne)

Załącznik 3 - Kopia opinii samorządu studenckiego UZ dotycząca programu studiów

Załącznik 4 - Kopie deklaracji nauczycieli akademickich i innych osób

(Kopie deklaracji nauczycieli akademickich o terminie zatrudnienia w uczelni i wymiarze czasu pracy, ze wskazaniem, czy uczelnia będzie stanowić podstawowe miejsce pracy, a w przypadku innych osób proponowanych do prowadzenia zajęć – wskazanie podstawy zatrudnienia i terminu rozpoczęcia prowadzenia zajęć)

Załącznik 4a - Biogramy pracowników

(Informacje o zatrudnieniu, kompetencjach, dorobku i doświadczeniach nauczycieli akademickich i innych osób proponowanych do prowadzenia zajęć)

Załącznik 5 - Infrastruktura Wydziału

(Kopie dokumentacji potwierdzającej dysponowanie infrastrukturą niezbędną do prowadzenia kształcenia w zakresie przewidzianym w programie studiów od dnia rozpoczęcia prowadzenia zajęć)

Załącznik 6 - Zasoby Biblioteki UZ

(Opis zasobów bibliotecznych oraz elektronicznych zasobów wiedzy obejmujących literaturę zalecaną na kierunku studiów, do których uczelnia zapewni dostęp)

Załącznik 7 - Kopie deklaracji pracodawców w sprawie przyjęcia studentów na praktyki

Załącznik 7a - Regulamin i instrukcje praktyk

Załącznik 7b - Rekomendacje

(Rekomendacje instytucji resocjalizacyjnych, placówek oświatowych i organizacji pozarządowych dla inicjatywy utworzenia na Wydziale Nauk Społecznych UZ kierunku studiów *Resocjalizacja z kryminologią* - studia pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim)

Załącznik 8 - Oświadczenia Rektora UZ

Oświadczenia Rektora UZ o niewystąpieniu okoliczności, o których mowa w:

- art. 53 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.),
- art. 55 ust. 1 pkt 1 lit. b i d ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.).